Ce urmează după era sportivilor români de legendă

ROMÂNIA
Newsweek®

VACCINAREA COPIILOR, PRIN OCHII PĂRINȚILOR

Experții în sănătate susțin cu tărie un vaccin anti-COVID-19 pentru copii. Părinții nu sunt atât de siguri

ANUL 4 ■ NUMĂRUL 131 ■ PREȚ: 14,90 LEI ■ 19.11-17.12.2021

21131
5 948494 000029

ROCK FM

It Rocks!

www.rockfm.ro

Newsweek ROMÂNIA

19.11-16.12.2021 _ ANUL 4 _ NR.131

Apare lunar. Următoarea ediție va fi pe piață pe 17 decembrie 2021

SUMAR

Periscop

06 **Ca-n vremea lui Ceaușescu**
România fără căldură și apă caldă

Opinii

10 MIRCEA MARIAN
De ce pacienții vor continua să ardă de vii

11 FLAVIA DRĂGAN
Toți locuitorii unui oraș din România au murit

Dosar

12 **Sănătate**
Încercarea morții de COVID-19 n-are

22 Justiția penală - ultima barieră în fața fake news?

28 Leapșa cu COVID-19

32 Cursul de antivaccinism

Periscop

36 **Daună totală**
Cele șase zile care au îngropat City Insurance

38 Nici Biserica Greciei nu a putut salva City Insurance

40 **Afaceri**
O declarație de profit și pierderi pentru viața ta

Internațional

44 **Mediu și politică**
Salvarea planetei

48 **Opinie**
UE și falia vaccinării

Magazin

50 **Sport**
Ce urmează după era sportivilor români de legendă

54 **Călătorii**
„Verde" pentru vacanța de Crăciun, Revelion sau schi

58 **Auto**
Resuscitarea legendelor

Calendar

62 PNȚ se aliază cu Zelea Codreanu împotriva regelui

» P.54

Newsweek ROMÂNIA

Află cum te poți abona » P.64-65

REDACȚIA

DIRECTOR _ **Sabin Orcan**

REDACTOR-ȘEF _ **Răzvan Chiruță**

REDACTOR-ȘEF ADJUNCT _ **Cătălin Prisacariu**

Online manager _ **Ștefan Onica**
Senior editor _ **Mircea Marian**
Senior editor _ **Mihai Duță**
Senior editor _ **Petre Bădică**
Editor _ **Flavia Drăgan**
Editor _ **Adina Mutăr**
Editor _ **Răzvan Scăești eanu**
Reporter special _ **Petru Zoltan**
Contributori _ **Cristian Diaconescu, Iulian Fota, Sabin Gherman, Alexandru Lăzescu, Ovidiu Nahoi, Ion Petrescu**

ART DIRECTOR

Cecilia Bălănescu

CORECTURĂ

Monica Ady

FOTO

INQUAM PHOTO AGENCY shutterstock gettyimages

EDITOR

SC News Internațional SA

Bd. Mărăști, nr. 65-67, Sector 1, București
(Pavilion G3, Complexul Romexpo, Intrarea B)
Telefoane:
0374.00.23.81; 0374.00.23.82
Email:
redactia@newsweek.ro
abonamente@newsweek.ro
publicitate@newsweek.ro

DIRECTOR COMERCIAL _ **Carmen Dincă**

DIRECTOR PUBLICITATE _ **Adrian Dinu**
Telefon: 0722 250 070

OFFICE MANAGER _ **Andrei Sabin Orcan**

TIPAR:
Infopress Group

ISSN 2601 - 5897

Newsweek este o marcă înregistrată a Newsweek LLC (SUA)

Focus _ ȘTIRI ÎN 4 FOTOGRAFII

SYDNEY, AUSTRALIA

Ziua Comemorării

Subcaporalul Justin Williams sună trompeta, în timp ce pe Opera din Sydney sunt proiectați maci, pentru a marca 103 ani de la armistițiul care a pus capăt Primului Război Mondial, la 11 noiembrie 1918. Aproape 62.000 de australieni au murit în conflictul global.

FOTO: BRENDON THORNE/GETTY IMAGES

GILLINGHAM, ANGLIA

Eseu și victorie

Jeremy Bourson din Franța se lansează în fața lui Tom Halliwell din Anglia, pentru a marca un eseu, în timpul Campionatului Mondial al Ligii Internaționale de Rugby în scaun cu rotile, pe 10 noiembrie.

FOTO: JUSTIN SETTERFIELD/GETTY IMAGES

GRODNO, BELARUS

Criza migranților

Migranți cu copii se confruntă cu militarii, într-o tabără de corturi de la granița belaruso-poloneză. Câteva mii de migranți sunt împinși de dictatorul Lukașenko să treacă granița în Polonia.

FOTO: RAMIL NASIBULIN / GETTY IMAGES

DELHI, INDIA

Spuma toxică

Pescarii își ancorează barca în lunca râului Yamuna, după ce au fost la pescuit în mare, în mijlocul spumei toxice cauzate de poluarea apei, pe 9 noiembrie.

ANINDITO MUKHERJEE/GETTY IMAGES

CA-N VREMEA LUI CEAUȘESCU

România fără căldură și apă caldă

Iarna nu a venit încă peste țară, iar temperaturile sunt peste media lunii noiembrie. Cu toate acestea, sute de mii de cetățeni români fac frigul în case și primesc apă caldă cu porția, ca-n vremea regimului comunist.

AFIȘUL ELECTORAL
folosit de USR PLUS la București, în campania pentru alegerile locale din 2020.

SUNT SPITALE IMPORTANTE ÎN ROMÂNIA UNDE BOLNAVII stau înveliți în pături, fiindcă nu există căldură. Timișoara, aflată într-o situație disperată, cere bani de la Guvern. Și Bucureștiul, un alt oraș extrem de bogat, ar avea nevoie de sprijinul Executivului. Nu mai puțin de 27 de municipii mari așteptau, la ora redactării acestui articol, sprijinul Executivului, dar cabinetul Cîțu, dat jos prin moțiune de cenzură, nu putea emite ordonanțe de urgență.

În România mai sunt doar 47 de orașe conectate la sistemul de încălzire centralizată, din circa 319. Județe întregi, precum Satu Mare, Maramureș sau Bistrița, au renunțat complet la încălzirea centralizată, de mai mulți ani. Au rămas racordate la sisteme vechi, complet depășite tehnologic, cu pierderi uriașe, orașe precum București, Timișoara, Cluj sau Oradea. Potrivit unui raport al Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE), la încălzirea centralizată sunt racordați 12.411 operatori economici, 2.308 instituții publice și 1.116.576 locuințe.

Cu mâna întinsă la Guvern

Pentru că nu au dreptul legal să majoreze subvenția acordată furnizorilor, 27 de municipii sunt în pericol de a rămâne fără căldură și apă caldă în sezonul rece. Vor fi afectați locuitorii, școlile, spitalele și agenții economici.

„În ultimele luni, prețul gazului a crescut în mod accelerat, ajungând de patru ori mai mare decât era iarna trecută. Conform legislației europene, autoritățile locale nu au voie să mărească subvenția. (...) Ținând cont că tariful nu poate crește peste limita de suportabilitate a cetățenilor, subvenția nu poate fi mărită, suntem în situația în care sarcina diferenței de cost față de iarna trecută trebuie să o suporte operatorul de energie termică sau bugetele locale. Costurile suplimentare sunt așa de mari încât, fără o intervenție a Guvernului, toți acești operatori – suntem 27 de municipii – riscă să intre în faliment", a explicat Lucian Viziteu, primarul municipiului Bacău.

Între cele 27 de orașe care ar putea fi afectate se regăsesc Capitala, dar și municipiile Arad, Brașov, Buzău, Cluj-Napoca, Constanța, Galați, Iași, Miercurea Ciuc, Oradea, Pitești, Ploiești, Râmnicu Vâlcea, Sibiu, Suceava, Timișoara, Tulcea și Vaslui.

Primarii din municipiile care au sistem centralizat de încălzire cer:

- plata în avans a unor cantități de combustibil;
- realizarea în sistem de urgență a unor lucrări de reparații care condiționează funcționarea sistemului de termoficare;
- plata datoriilor restante, în mod deosebit la furnizorii de combustibil;
- susținerea subvenționării costului gigacaloriei.

Potrivit unui document transmis Ministerului de Finanțe și obținut de Europa Liberă România, aceste municipii

DE

MIRCEA MARIAN
mircea.marian@newsweek.ro

City Insurance

ar avea nevoie de 1,8 miliarde de lei din octombrie 2021 în aprilie 2022, din care 1,27 miliarde ar trebui să vină de la bugetul de stat. Însă fondul de rezervă era deja golit de alte alocări oferite primăriilor, au mai rămas doar 50 de milioane de lei. Guvernul Cîțu nu putea face o rectificare bugetară prin ordonanță de urgență, întrucât era demis de Parlament.

Primarul Fritz depinde de PNL

Timișoara, condusă de primarul USR Dominic Fritz, are nevoie de 350 de milioane de lei, din care 30 de milioane reprezintă urgența, pentru a putea depăși luna noiembrie. Consiliul Județean Timiș, condus de liberalul Alin Nica, cu care Fritz s-a certat frecvent, a acordat 1,2 milioane de lei pentru a ajuta Timișoara.

Colterm, societatea locală de termoficare, este în insolvență. În decembrie 2020, avea datorii de 320 de milioane de lei, iar acum primarul Fritz vorbește vag despre „sute de milioane de lei". Din aceste datorii, 76 de milioane erau către E.ON Gaz, companie care, la final de octombrie, a tăiat gazele.

27 de municipii sunt în pericol de a rămâne fără căldură și apă caldă în sezonul rece

Timp de trei zile, circa 50.000 de familii din oraș și câteva spitale au rămas fără apă caldă și căldură. Un tată și fiica sa au murit asfixiați după ce au încercat să se încălzească la aragaz. Când a revenit căldura, țevile vechi au început să cedeze.

Ziarul Financiar critica deciziile administrației orașului: „Prioritatea Colterm, compania care ar fi trebuit să asigure căldura în Timișoara, aflată în subordinea Consiliului Local, a fost să-și schimbe managementul în septembrie, perioada în care gazul galopa spre recorduri imposibil de imaginat. Dincolo de lipsa unor soluții pentru achiziția gazului, conducerea companiei nu s-a asigurat nici

măcar de existența unor contracte de back-up pe cărbuni". În decembrie 2020, administrația Fritz l-a numit pe Bogdan Nanu la șefia Colterm, dar, după numire, s-a aflat că acesta avea o condamnare penală, pentru infracțiuni financiare. În februarie 2021, Nanu a demisionat de la conducerea companiei locale.

Pacienții din Focșani, sub pătură

În Focșani, municipiu condus de primarul PSD Cristi Misăilă, locuințele, spitalele, școlile și grădinițele au căldură timp de doar cinci ore, dimineața. Apa caldă se distribuie doar 3 ore, seara, dar locuitorii se plâng că oricum temperatura ei este scăzută.

La o grădiniță din Focșani, personalul folosește aparatele de aer condiționat pentru a încălzi clasele. Paradoxal, unitatea a avut centrală proprie, dar a fost dezafectată după ce a fost reabilitată rețeaua termică din cartier.

Însă directorul societății de termoficare din Focșani a fost surprins de reporterii unei televiziuni lăfăindu-se în birou, la căldură.

„La sediul societății de furnizare a agentului termic este apă caldă. Ora 11.10 și este apă caldă", spune reporterul în comentariul său. „Aici o producem, domnule", replică Manole Merchea, directorul ENET, societatea care asigură apa caldă și căldura în Focșani.

Societatea de termoficare, aflată în insolvență de doi ani, este condusă de un administrator special condamnat în primă instanță pentru corupție - Cristina Costin, angajată suspendată a Primăriei Focșani - și are nevoie de 100 de milioane de lei pentru a putea furniza în continuare apă caldă și căldură pe perioada sezonului rece.

Spitalul județean din Focșani are mai multe corpuri de clădire, din care unele au centrală pe gaz, dar pavilionul de pneumologie beneficiază de doar cinci ore de căldură și trei ore de apă caldă. În acest pavilion se află și cele 40 de paturi pentru bolnavii de COVID-19 și 15 paturi pentru bolnavii de TBC.

Toți cei internați aici stau în frig sau depind de temperatura de afară. Managerul Constantin Mândrilă apreciază că în secția COVID-19 există un „disconfort" termic. Și Mândrilă este condamnat penal, el fiind prins că a furat conservele destinate sinistraților afectați de inundații.

Nicușor Dan caută un miliard

În București, sunt circa 560.000 de consumatori branșați la Termoenergetica.

Rețeaua este învechită și necesită reparații sistematice: peste 28 de milioane de lei au plătit bucureștenii în 2020 doar pe revizii și reparații, arată ANRE, dar această sumă este doar jumătate din ceea ce se planificase. Scumpirea masivă a gazelor, în 2021, a dat peste cap planurile lui Nicușor Dan, care acum cere circa 500 de milioane de lei de la Guvern.

„Soluția cea mai echitabilă e ca Guvernul să intervină pentru ca acel preț fixat de ANRE de producție care e obligatoriu pentru toate sistemele de termoficare să coboare.

Ceea ce poate să facă Guvernul e să subvenționeze gazul pe care acești producători îl primesc pentru ca prețul pentru căldură să poată să scadă", a precizat Nicușor Dan.

Totodată, Primăria Capitalei a cerut bani pentru a prelua ELCEN, în măsura în care ar trebui să existe un singur organism care să distribuie energie. Pentru această tranzacție ar fi nevoie de 500-600 de milioane de lei, bani pe care Primăria Muncipiului București i-a cerut de la Guvern pentru a rezolva problemele existente cu lipsa căldurii. De asemenea, Nicușor Dan a mai transmis că primăria pe care o conduce a solicitat 368 de milioane de lei de la Guvern pentru a ajunge la o rezolvare în ceea ce privește lipsa furnizării de căldură pentru bucureșteni.

În Europa, doar Moscova mai are o rețea așa de extinsă de conducte prin care trec apa caldă și căldura. În Capitala României sunt 1.000 de kilometri de conducte în rețeaua termică primară, din care 65% au peste 25 de ani vechime, plus 3.000 de kilometri în rețeaua termică secundară, care însă a fost parțial modernizată, așa că doar 47% din rețea are peste 25 de ani.

Modernizarea întregii rețele ar costa cinci miliarde de euro. În București, pierderile în rețea sunt de 31%, în timp ce, într-o capitală din vest, de numai 5-10%. O centrală la Paris are un randament de 70%, la București - 50%. În plus, majoritatea capitalelor europene vestice au renunțat la gazele naturale.

Galați: A închis sistemul centralizat, e cald

La Galați, locuitorii nu mai suferă de frig de câțiva ani, după ce compania care furniza încălzire în regim centralizat a fost închisă.

Pentru menținerea în funcțiune a vechiului sistem centralizat de termoficare, municipalitatea plătea, anual, peste 12 milioane de euro. Datoriile societății erau de zeci de milioane de euro. A intrat în faliment, iar datoriile nu au mai fost recuperate.

„Mai mult, din cauza acelui sistem depășit, ineficient și generator de pierderi, apăreau deseori sincope în furnizarea căldurii. Gălățenii tremurau de frig în apartamente, în timp ce pierderile și datoriile se acumulau", explică primăria Galați.

Primăria le-a oferit locuitorilor două variante: un ajutor de 3.000 de lei pentru achiziționarea unor surse alternati-

În Galați sunt 24 de puncte termice care au fost transformate în micro-centrale de cartier

FOTO: GUVERNUL ROMÂNIEI; PRO TV; FACEBOOK

MOȘTENIRE GREA ȘI RECE
Marian Oprișan (sus) a lăsat în urma sa, după 20 ani ca președinte al CJ Vrancea, un județ sărăcit și cu probleme. La Timișoara, Dominic Fritz (jos) nu a putut rezolva în timp util problema datoriilor moștenite de Colterm.

ve individuale de încălzire sau pentru racordarea la micro-centralele de cartier. Circa 13.500 de locuitori au optat pentru centrale individuale.

În oraș sunt acum 24 de puncte termice, care au fost transformate în micro-centrale de cartier. Acestea alimentează cu energie termică aproximativ 6.000 de apartamente și unele instituții publice.

Primăria Galați a plătit peste 17 milioane de lei, pentru ca toate școlile din municipiu să nu mai fie conectate la sistemul centralizat, prin achiziția de centrale proprii.

O investiție privată salvează Suceava

Nici în Suceava nu sunt probleme cu încălzirea, deși aceasta este furnizată centralizat: orașul a încheiat un parteneriat cu o firmă austriacă, i-a pus la dispoziție cinci hectare de teren, iar noua centrală produce căldură pe bază de biomasă încă din 2013. În această iarnă, acesta este singurul mare oraș în care costul de producție a căldurii și apei calde scade. Facturile populației vor rămâne neschimbate, dar se va reduce subvenția de la Primărie.

„Folosim horțopele, acele resturi după prelucrarea lemnului. Avem norocul că suntem cel mai împădurit județ din România", a arătat primarul PNL Ion Lungu. Totuși, orașul a început să aibă probleme în asigurarea biomasei, cererea fiind în creștere la nivel național.

Compania Bioenergy Suceava S.A. este producătorul de energie termică și apă caldă și alimentează 20.000 de locuințe, plus 2.000 de firme și instituții bugetare din municipiul Suceava.

Bioenergy Suceava S.A. consumă anual circa 150.000 tone de biomasă, a căror valoare de piață depășește 12 milioane de euro.

Investiția în centrala de cogenerare pe biomasă din Suceava s-a ridicat la aproape 90 milioane de euro, fiind realizată exclusiv din fonduri private.

EDITORIAL

De ce pacienții vor continua să ardă de vii

MIRCEA MARIAN, senior editor al *Newsweek România*

Fapte: toate spitalele în care s-au produs incendii în ultimul an erau controlate politic de clienții PNL sau PSD. Pandemia n-a oprit numirile politice scandaloase. Nici măcar hoțul de conserve care conduce SJU Focșani n-a fost schimbat.

Iată care era situația așa-numitului management în spitalele de stat unde s-au produs incendii majore în ultimul an:

➤ 14 noiembrie 2020, incendiul de la spitalul județean din Piatra Neamț, unde au ars de vii 10 pacienți: manager era Lucian Micu, traseist prin PSD, UNPR și PNL, care-n 2020 a revenit în PSD. În campania din 2020 a fost alături de Ionel Arsene, controversatul președinte al Consiliului Județean Neamț. Spitalul este subordonat CJ Neamț. Micu a fost declarat incompatibil de ANI, sentința fiind confirmată de Înalta Curte. La SJU Neamț, Micu era al optulea manager într-un singur an. În perioada în care spitalul a fost subordonat Ministerului Sănătății, în timpul stării de urgență, ministrul PNL Nelu Tătaru a numit manager un antreprenor de pompe funebre.

➤ 29 ianuarie 2021, incendiul de la Matei Balș, din București, au murit 4 oameni in incendiu, ulterior alți 22: din 1990 până în 2020, spitalul a fost condus, de facto, de Adrian Streinu-Cercel. El a părăsit acest post abia după ce a fost ales senator PSD. În anul 2015, Agenția Națională pentru Integritate (ANI) l-a acuzat pe Streinu-Cercel că a fost incompatibil între 2008 și 2012, pentru că a fost simultan manager la Institutul Balș și președinte al Senatului Universității Carol Davila. De asemenea, ANI l-a declarat incompatibil și pentru că între 2010-2012 a fost în același timp manager la Balș și secretar de stat la Ministerul Sănătății.

➤ 1 octombrie 2021, incendiul de la spitalul de boli infecțioase Constanța, șapte morți: Stela Halichidis a fost numită manager în timpul mandatului de primar al lui Radu Mazăre, spitalul fiind al primăriei Constanța. Numită interimar în 2009 și confirmată prin concurs, în 2011, când a fost singurul candidat. Presa locală a prezentat afacerile prin care spitalul era căpușat. Halichidis a fost dată afară după incendiu, dar a anunțat că va contesta în justiție această decizie.

➤ 11 noiembrie 2021, incendiu la spitalul județean Prahova, două decese: manager este un membru al PNL, care a trecut și pe la ALDE. Partidul l-a plasat în cele mai diverse funcții: șef la Protecția Consumatorului, secretar de stat la Mediu, secretar general al Ministerului Sănătății, consilier al primarului municipiului Ploiești. SJU Ploiești este subordonat consiliului județean, controlat politic de PNL și condus de controversatul Iulian Dumitrescu.

Adăugați la acest tablou faptul că SJU Vrancea este condus de un hoț de conserve, iar la spitalul de oftalmologie din Capitală manager este Marian Burcea, fost șef al CNAS, reținut de procurorii anticorupție într-un dosar privind decontări ilegale de milioane de euro. Însă, recent, Înalta Curte a eliminat din dosarul acesta toate interceptările. Exemple ar mai fi, dar cred că tabloul este clar. O guvernare PNL-PSD nu va face nicio reformă în sistemul medical de stat fiindcă acesta este căpușat de clientela celor două partide. Monopolul CNAS nu va fi spart, fiindcă așa se dirijează banii contribuabililor către spitale prost administrate și jefuite, un asigurator privat n-ar mai da bani către acest găuri negre și și-ar dirija clienții în altă direcție.

Și-n loc de concluzii de final, tot fapte: nimeni, absolut nimeni, n-a fost încă trimis în judecată pentru oamenii arși de vii în utlimul an. Majoritatea anchetelor sunt în etapa în care încă așteaptă tot felul de expertize. Doar la Neamț a început urmărirea penală împotriva a zece persoane, din care șase foști manageri. Restul anchetelor sunt „in rem".

Toți locuitorii unui oraș din România au murit

FLAVIA DRĂGAN, editor al *Newsweek România*

Toți locuitorii unui oraș din România au murit. Sună terifiant. Aproape ireal. Complet neverosimil.

Dar, vineri, România a raportat oficial trecerea pragului de 50.000 de decese la persoane infectate cu coronavirus. Adică populația unui oraș ca Alexandria, Vaslui, Roman sau Turda.

Morții par să fie doar statistici pentru politicienii prinși într-un circ grotesc de două luni, prea ocupați de cine are orgoliul mai bine satisfăcut și cine primește halca cea mai mare din putere.

Că doar funcțiile sunt acum importante, nu bolnavii care se zbat pentru o gură de oxigen, medicii epuizați după aproape doi ani de muncă la foc continuu, în spitale subfinanțate, gata să ia foc oricând, din cauza echipamentelor învechite sau a pioșeniei inconștiente a vreunei asistente care aprinde o lumânare într-o secție unde pacienților li se administrează oxigen.

„Cât sunt eu președinte al Partidului Național Liberal, nu vom face alianță cu PSD. Ne delimităm de acest partid toxic, care a făcut rău românilor. Îl ținem în opoziție acum, dar și după 2024", declama Florin Cîțu, la congresul PNL care a ținut măsurile pandemice pe loc pentru cei 5.000 de delegați care trebuiau să fie la Romexpo.

„Domnule Cîțu, trebuie să plecați astăzi, pentru că nu ați guvernat. Nouă luni v-ați bătut pentru șefia PNL și astăzi ați ajuns președinte peste un hoit politic", spunea și Marcel Ciolacu, șeful PSD, în 5 octombrie, când în Parlament se vota moțiunea de cenzură a social-democraților, care a dat jos Guvernul Cîțu.

Dar acum aflăm că PSD și PNL chiar au găsit „multe lucruri" care să le unească.

Dincolo de degringolada politică, mă uit cu indignare cum certificatul verde este îngropat în Parlament – să nu tulbure prea mult negocierile din această perioadă -, cum vaccinările continuă să se ducă în cap, deși reprezintă cam singura șansă să ne punem la adăpost de COVID-19, cum ajungem studiu de caz pentru Europa pentru că refuzăm tratamentul în Germania al unor pacienți critici, de teamă că se fac experimente pe ei, dar desigur că avem europarlamentari care urlă despre „libertăți" în Parlamentul European.

Cum ministrul Educație dă vacanțe din pix, fără baze științifice (sau dacă sunt pe undeva aceste baze științifice, DSU a refuzat cu obstinație să arate vreun document), discriminându-i tot pe cei mai vulnerabili elevi, legând participarea la școală doar de vaccinarea profesorilor (pe a părinților de acasă n-o mai socotește nimeni, presupun), când în rural sunt cele mai mici rate de vaccinare.

Cum primarul capitalei României nu intră în sediul Guvernului, că nu s-a vaccinat, cum spitalele fac clipuri și explicații pe Facebook ca oamenii să înțeleagă că spitalele nu sunt goale și că oxigenul nu-i omoară, în timp ce antivacciniștii strâng rândurile și preamăresc beneficiile ivermectinei și Arbidolului pe Facebook.

O femeie a căzut pe 4 noiembrie din picioare într-un magazin, în timp ce făcea cumpărături, pentru că se trata de zece zile de gripă, când ea avea COVID-19. Și a murit. Și, desigur, era nevaccinată. Dar știrile astea sunt generate de ocultă, să facă experimente pe oameni, nu-i așa?

Și când mă gândesc – vorbeam recent cu o expertă în politici publice – cât de ușor ar fi fost să avem o campanie de vaccinare cu o rată mai mare de succes – prin simpla aplicare a politicii de tip „opt-out", așa cum s-a întâmplat în Marea Britanie și așa cum face statul român în privința predării religiei în școli.

Dar autoritățile noastre n-au nevoie de experți în politici publice, nici de sociologi, nici de psihologi. Dacă spune Florin Cîțu că am învins pandemia, păi, e învinsă. Trăim într-o tragedie din care nu știu câți și cum vom scăpa.

Medicii și experții în sănătate susțin ferm vaccinarea împotriva COVID-19 pentru copii. Părinții nu sunt atât de siguri

ÎNCERCAREA MOARTE DE COVID-19 N-ARE

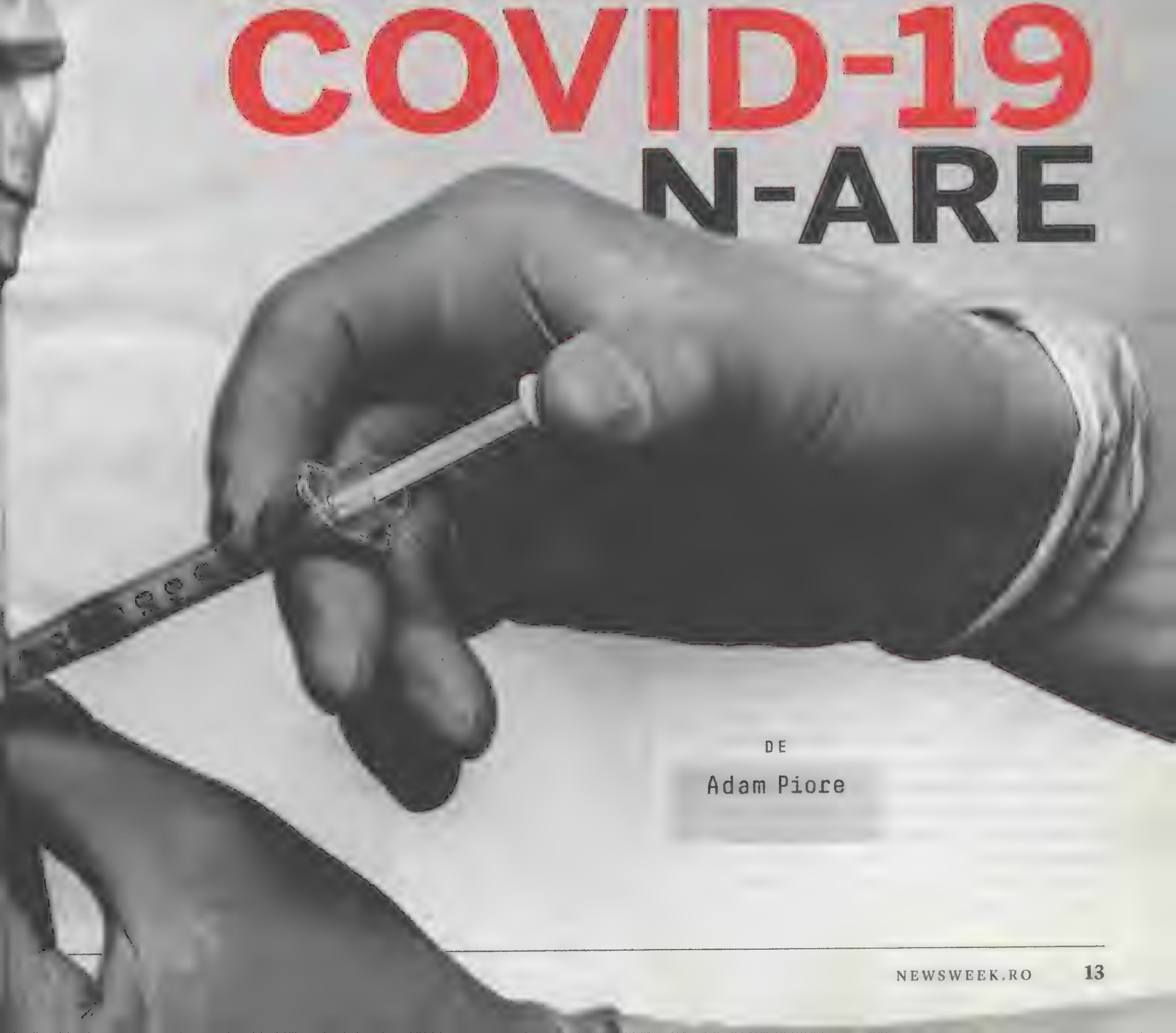

DE

Adam Piore

Abi Hammond se potriveşte cu greu profilului unui antivaccinist. Proprietara de circa 30 de ani a unei săli de sport, antrenoare de forţă şi fitness se consideră „la mijlocul drumului din punct de vedere politic", locuieşte în statul albastru Connecticut şi nu numai că şi-a ţinut cei doi copii, de 7 şi 11 ani, la zi cu vaccinările, dar se asigură şi că se vaccinează împotriva gripei în fiecare an.

Dar ea nu va fi printre primii americani care să-şi imunizeze copiii când Administraţia SUA pentru Alimente şi Medicamente (FDA) aprobă vaccinurile COVID-19 pentru minorii sub 12 ani. Nu este sigură nici măcar dacă se va aşeza la coadă.

„Sunt într-adevăr în conflict cu mine însămi", spune ea. „Este gradul de îmbolnăvire atât de semnificativ la copii? Nu ştiu care este răspunsul corect. Iniţial auzi: «Această boală nu este deloc gravă pentru copii». Şi apoi a venit timpul ca vaccinul să fie lansat pentru copii. Şi a fost de genul «Este, de fapt, foarte serios şi pentru copii». Şi eu mă gândesc: «Stai o secundă..». Dialogul continuă să se schimbe. Este dezorientant. Şi a devenit atât de politic".

Pe 20 octombrie, Casa Albă, în anticiparea aprobării FDA, a publicat detalii despre planurile sale de a vaccina copiii prin cabinetele pediatrilor, în spitale şi alte locaţii. Anterior, Casa Albă le-a spus guvernatorilor să înceapă să se pregătească pentru vaccinarea copiilor de la 5 ani până la începutul lunii noiembrie. Oficialii administraţiei prezidenţiale au declarat că au achiziţionat 65 de milioane de doze pediatrice de vaccin Pfizer/BioNTech, suficiente pentru a-i vaccina pe toţi cei 28 de milioane de copii care devin eligibili după aprobarea FDA a vaccinurilor pentru cei cu vârsta cuprinsă între 5 şi 11 ani.

Părinţii nu sunt însă prea încântaţi. Potrivit unui sondaj al Fundaţiei Kaiser Family, 4 din 10 părinţi americani cu copii între 5 şi 11 intenţionează să „aştepte puţin să vadă cum funcţionează" înainte de a-i vaccina. Rezervele lor acoperă o gamă largă: unii sunt îngrijoraţi că vaccinul nu este sigur. Alţii cred că guvernul a exagerat ameninţarea pe care o reprezintă COVID-19 pentru copii. Un mic procent se opun tuturor vaccinurilor. Dar mulţi, precum Hammond, care spune că plănuieşte „să aştepte până când dialogul se aşează puţin", sunt pur şi simplu dezorientaţi de tot zgomotul produs în jurul vaccinării.

De la începutul pandemiei, a existat o mulţime de zgomot, de la incertitudinea ştiinţifică sinceră cu privire la modul în care trebuie abordată pandemia, până la declaraţii contradictorii ale oficialilor din domeniul sănătăţii şi până la dezinformarea şi minciunile adepţilor conspiraţiilor şi oportuniştilor politici. La doi ani după pandemie, înţelegerea medicală a virusului a făcut salturi enorme, dar înţelegerea publicului a rămas în urmă. Trecerea peste confuzie poate însemna diferenţa dintre o revenire la ceva asemănător normalului sau o continuare a valurilor periodice de infectare şi izolare.

În privinţa vaccinării copiilor, multă confuzie provine din faptul că există două argumente medicale în favoarea acesteia. Ambele implică problema alunecoasă a riscului.

Primul, prezentat de experţi în sănătate publică de ceva timp, este că vaccinarea copiilor ar reduce răspândirea generală a virusului.

Copiii au un risc mult mai mic de îmbolnăvire gravă sau deces decât adulţii, dar par să fie la fel de capabili să răspândească COVID-19. Pentru mulţi părinţi cu îndoieli, totuşi, acest raţionament sună ca şi cum experţii le cer să-şi sacrifice copiii pentru a proteja pe altcineva.

Al doilea argument, care a câştigat în importanţă odată cu răspândirea variantei Delta şi s-ar putea do-

NOUA NORMALITATE
Sus: specialistul în boli infecţioase pediatrice dr. Michael Klatte. Dreapta: studenţi care fac teme online la Olivet Boys & Girls Club din Reading, Pennsylvania, în ianuarie. Mai jos: copiii îşi verifică temperatura înainte de a fi lăsaţi să intre la un loc de joacă.

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC, DE SUS:

Dialogul continuă să se schimbe.

„Ai nevoie de o singură doză. Ai nevoie de două doze. Acum ai nevoie de a treia doză. Este dezorientant. Și a devenit atât de politic".

vedi mai convingător pentru părinții ezitanți, este că, pe fondul unei creșteri bruște recente a cazurilor de infectare, riscurile pentru copii sunt mai mari decât se credea inițial.

Cât de mare? Pentru a pune lucrurile într-un anumit context, într-un an tipic, de dinainte de pandemie, boala care ucidea cei mai mulți copii în SUA a fost cancerul (aproximativ 1.800 de decese), urmată de bolile de inimă (aproximativ 600 de decese). Centrele pentru Controlul Bolilor (CDC) estimează că, în ultimii doi ani, COVID-19 a ucis aproximativ 570 de copii americani. Spitalizați au fost aproximativ 22.000.

„Chiar dacă nu reprezintă același grad de deces și spitalizare ca cel pe care îl întâlnim la adulți, COVID-19 este totuși o cauză majoră de deces și spitalizare la copii", spune Yvonne Maldonado, expert în boli infecțioase pediatrice la Universitatea Stanford, președintele Comitetului pentru boli infecțioase al Academiei Americane de Pediatrie (AAP). Aceasta a preluat rolul de lider în convingerea părinților să vaccineze copiii eligibili. „Întrebarea este: vrem să prevenim decesele la copii?".

Această întrebare poate avea un răspuns ușor pentru medici și experți în sănătate publică. Dar nu este atât de clar pentru părinți precum Hammond. Și ei sunt cei care trebuie să fie convinși – sau obligați – să-și vaccineze copiii.

„Tulpina fără precedent"

Anul trecut, carantinele, școala de acasă și alte măsuri de atenuare a răspândirii virusului e posibil să fi ascuns vulnerabilitatea copiilor în fața COVID-19 și au contribuit la crearea impresiei false că aceștia sunt protejați. Cu toate acestea, cazurile pediatrice au crescut dramatic la sfârșitul verii și începutul toamnei, cauzate de Delta și de revenirea în sălile de clasă.

„Am redus adesea riscul la un simplu «trebuie», «e necesar» sau «e obligatoriu» să facem un vaccin. Dar care este riscul real pentru un copil sănătos?"

Numărul copiilor și adolescenților internați cu COVID-19 confirmat a crescut în august, în SUA, în mare parte din cauza Delta. Când școlile s-au deschis în septembrie, cazurile noi au crescut la peste 250.000 pe săptămână, atingând niveluri care le depășesc chiar și pe cele observate în timpul creșterii infectărilor din iarna trecută.

În august și septembrie, COVID-19 a fost principala cauză de deces pentru americanii între 35 și 54 de ani și a șasea sau a șaptea cauză de deces pentru copii, potrivit cifrelor recente publicate de Kaiser Family Foundation. La un moment dat, situația a devenit atât de îngrozitoare, încât Asociația americană a Spitalelor pentru Copii, care reprezintă 220 de spitale, a trimis o scrisoare către președintele Joe Biden în care avertiza că multe spitale se apropie de capacitatea maximă, trec printr-o „suprasolicitare fără precedent" și cer ajutor.

În ultimele săptămâni, aceste cifre – atât la copii, cât și la adulți – au început să scadă semnificativ în SUA, în parte datorită creșterii imunității naturale la cei care au fost deja infectați, a noilor restricții și a nivelurilor de vaccinare în creștere în zonele cele mai afectate. Dar mulți furnizori de servicii medicale din prima linie spun că ceea ce au văzut în spitalele lor subliniază încă o dată importanța vaccinărilor.

„Un lucru pe care l-am învățat în mod clar în 2021, care poate să nu fi fost la fel de clar în 2020, este că COVID-ul la copii trebuie luat în serios", spune James Versalovic, patolog-șef la Spitalul pentru Copii Texas din Houston, care a spitalizat 1.400 de copii bolnavi de COVID-19 de la începutul pandemiei. „Am văzut prea mulți copii în ATI, în centrele noastre de urgență sau pe ventilatoare. Acestea sunt eșecuri serioase".

Michael Klatte, șeful diviziei de boli infecțioase de la Spitalul pentru Copii Dayton din Ohio, cu 182 de paturi, spune că toți copiii pe care i-a văzut în ultimele luni, inclusiv cei peste 12 ani, au fost nevaccinați. „Dacă ai putea să te pui în pielea mea pentru o zi și să vezi ce văd eu aici", îndeamnă doctorul.

„Sunt părinte și, când vezi cum cedează alți părinți care au stat mai multe nopți la rând alături de copiii lor în spital, este greu". El adaugă: „Mi-am vaccinat copilul de 12 ani, dar am și un copil sub 11 ani. Puteți paria că, de îndată ce vaccinul primește autorizația pentru copiii de la 5 la 11 ani, voi fi la rând cu el".

Riscuri reale

În ciuda creșterii infecțiilor în rândul copiilor, mulți părinți stau departe de vaccinuri, deoarece se tem de efectele secundare sau își fac griji că au fost create prea repede și nu știm suficient despre aceste doze.

Yvonne Maldonado, de la AAP, care conduce studii clinice pentru copii cu vârsta cuprinsă între 5 și 11 ani la Centrul Medical al Universității Stanford, le explică pacienților săi că tehnologiile ARNm utilizate în vaccinurile Pfizer/BioNTech și Moderna există de două decenii. Ea spune că viteza cu care au fost dezvoltate și testate vaccinurile COVID-19 s-a datorat sumei mari de bani disponibile pentru finanțarea testelor.

„Finanțarea pentru accelerarea testelor de vaccin anti COVID-19 nu a fost într-adevăr disponibilă pentru alte vaccinuri", spune ea. „Aceste vaccinuri au fost de fapt realizate cu protocoale care sunt la fel de sigure precum testele care au fost făcute pentru alte boli de-a lungul anilor în care au fost administrate vaccinuri copiilor. Sunt vaccinuri foarte analizate – probabil mai mult decât orice alt vaccin din istorie".

Efectele secundare observate până acum la marea majoritate a celor 10 milioane de adolescenți care au primit vaccinuri COVID-19 au fost mici, spune Lee Savio Beers, medic pediatru și președinte al AAP. Cele mai grave efecte secundare pentru majoritatea sunt febra moderată și simptome ușoare asemănătoare

gripei, care trec rapid. „Am continuat monitorizarea post-vaccin cu adolescenții, așa cum am făcut cu adulții, așa cum facem cu toate vaccinurile", spune Yvonne Maldonado. „Este o chestie destul de obișnuită și [noi] continuăm să vedem că vaccinul este sigur, eficient".

În rândul adulților vaccinați, complicații periculoase au apărut în cazuri extrem de rare. Potrivit CDC, peste 90 de milioane de doze de vaccin au fost administrate în SUA în perioada 14 decembrie 2020 - 27 septembrie 2021. Printre persoanele care au primit un vaccin au existat 8.164 de cazuri de deces (0,0021 la sută). În marea majoritate a acestor cazuri, s-a constatat, sub o inspecție mai atentă, că morțile au fost întâmplătoare, nu rezultatul vaccinului.

Excepțiile notabile au fost cele 47 (din aproximativ 15 milioane de doze) raportări confirmate de cheaguri de sânge - tromboză cu sindrom trombocitopenie (TTS), un eveniment advers rar și grav - după administrarea vaccinului Johnson & Johnson/Janssen. Există o „relație cauzală plauzibilă" între aceste complicații și unele decese, a spus CDC.

PROTECȚIE
De sus: Expertul în boli infecțioase pediatrice dr. Yvonne Maldonado; un certificat pentru primirea primei doze, în Seattle, în luna mai; o vizită la pediatru.

FOTO: DIN STÂNGA: STEVE FISCH/STANFORD MEDICINE; DAVID RYDER/GETTY; VIKTOR CVETKOVIC/GETTY

Alte complicații au fost înfricoșătoare, dar tratabile. Aproximativ 2 până la 5 persoane la un milion vaccinate în Statele Unite au avut o reacție alergică severă cunoscută sub numele de anafilaxie. Majoritatea au fost tratate.

Unii oameni care au primit vaccinul J&J/Janssen au avut sindromul Guillain-Barré (GBS), o tulburare rară în care sistemul imunitar al organismului dăunează celulelor nervoase, provocând slăbiciune musculară și uneori paralizie. Majoritatea oamenilor se recuperează complet de GBS, dar unii au leziuni permanente ale nervilor.

La tinerii care primesc vaccinurile Pfizer/BioNTech sau Moderna, cea mai mare poveste a fost legată de raportările de miocardită sau pericardită, inflamație periculoasă a mușchilor inimii, în rândul bărbaților cu vârsta de 30 de ani și mai tineri. Beers spune că aceste cazuri sunt „extraordinar de rare" – aproximativ 12 până la 13 cazuri la un milion – și au fost în mare parte „foarte ușoare".

La Spitalul pentru Copii Texas, Versalovic spune că nu a văzut multe cazuri de complicații ale vaccinului. Spitalul pentru Copii Dayton Klatte menționează că a avut un pacient internat, care a fost externat după trei zile. „În comparație cu sutele de copii care au fost internați până în prezent la Dayton Children's cu o infecție acută cu COVID-19, nu se compară", spune el.

Prin contrast, copiii sunt mult mai probabil să fie spitalizați cu miocardită cauzată de COVID-19 decât ca efect secundar al vaccinului și acele cazuri au fost „mult mai severe", cu o probabilitate mult mai mare de spitalizare pentru o perioadă prelungită de timp, spune Beers.

„Cântărind toate aceste riscuri și beneficii, riscul de a fi infectat cu COVID-19 depășește cu mult riscul potențial al vaccinului", explică Beers. „Mulți experți în boli infecțioase pediatrice, cardiologie pediatrică și epidemiologie au analizat cu mare atenție aceste date atât în cadrul FDA, cât și al CDC, inclusiv mulți dintre experții noștri, și sunt copleșitor de încrezători că vaccinul este sigur și eficient pentru toate grupele de vârstă pentru care este autorizat".

Maldonado adaugă: „Știm cum funcționează vaccinurile. Există cel puțin cinci mecanisme federale și non-federale pentru a urmări continuu modul cum este asimilat vaccinul și siguranța sa. Aceste date sunt monitorizate extrem de atent. Și nu există semnale care să arate că există o problemă cu vaccinarea. Între timp, ați văzut deja câți oameni mor sau sunt internați cu această boală. Chiar merită să așteptați?".

„Am văzut prea mulți

Mesaje amestecate

Răspunsul la această întrebare depinde de persoana pe care o întrebi. La mijlocul lunii septembrie, 75% dintre americanii adulți fuseseră vaccinați, potrivit unui sondaj Gallup. Dar a existat o mare diferență în partidele politice – 92% dintre democrați au raportat că s-au vaccinat; doar 56% dintre republicani (și 68% dintre independenți) au făcut-o. Aproximativ 23% dintre republicani au spus că „sigur nu" se vor vaccina.

COVID-19 a fost profund politizat în timpul administrației Trump. Democrații l-au criticat pe fostul președinte pentru că a minimalizat amenințarea la adresa sănătății publice, iar Trump i-a dat în judecată pentru exagerarea aceasta, contrazicând adesea proprii consilieri pe sănătate.

În ultimele luni, moderatorii cu succes la public ai Fox News, precum Tucker Carlson și Laura Ingraham, au contestat în mod repetat recomandările celor mai importanți experți în sănătate ai națiunii în emisiunile lor cu audiențe mari, au sugerat că acești specialiști nu sunt sinceri cu privire la riscurile vaccinurilor și au susținut că eforturile lui Biden pentru creșterea ratelor de vaccinare reprezintă o încălcare a libertăților civile și o risipă din banii contribuabililor.

În septembrie, Carlson, moderatorul cel mai bine cotat de la Fox, a sugerat că eforturile lui Biden de a impune vaccinarea în armată fac parte dintr-un complot pentru „preluarea" forțelor armate ale SUA.

Când Administrația Biden a anunțat planurile sale de a merge din ușă în ușă pentru a-i convinge pe cei reticenți să primească vaccinul, Ingraham le-a numit „înfricoșătoare", iar postul de știri conservator Newsmax a publicat un titlu pe site-ul său pe care scria

MĂSURI DE PANDEMIE
Examinând un pacient de 14 luni, într-un cort de pediatrie amenajat în afara Centrului Medical Boston, în aprilie 2020.

FOTO: ERIN CLARK/THE BOSTON GLOBE/GETTY

Când s-a afundat în literatura ştiinţifică, a fost surprinsă să găsească dovezi contradictorii despre eficacitatea vaccinurilor şi s-a speriat de cât de repede au fost criticaţi şi discreditaţi medicii, oamenii de ştiinţă şi jurnaliştii care au pus sub semnul întrebării consensul oficial.

Naraţiunea, spune ea, cu privire la capacitatea vaccinului de a preveni efectiv transmiterea s-a schimbat constant. „A devenit democrat versus republican – roşu versus albastru – cu o politică condusă de panică", spune ea. „Nu am văzut niciodată atât de multă cenzură, hărţuire şi diviziune. Se pare că democraţii încearcă să facă opusul lui Trump".

În iulie, Becker şi cei doi băieţi ai săi au avut o formă uşoară de COVID-19 şi şi-au revenit. În acea perioadă, a aflat Becker, Comitetul mixt pentru vaccinare şi imunizare (JCVI) al Regatului Unit, care consiliază departamentele de sănătate din Marea Britanie cu privire la imunizare, a declarat public că riscurile pentru sănătatea copiilor cu vârsta cuprinsă între 12 şi 15 ani sunt atât de scăzute, încât vaccinarea ar oferi doar „câştig marginal" şi, prin urmare, există dovezi „insuficiente" doar pe baza stării de sănătate pentru a sugera că trebuie oferită întregului grup de vârstă. (Consilierii au sugerat că acei copii cu afecţiuni subiacente să fie vaccinaţi.)

În septembrie, directorii medicali din toate cele patru naţiuni (Anglia, Scoţia, Irlanda de Nord şi Ţara Galilor) au decis că minorilor cu vârste între 12 şi 15 ani ar trebui să li se ofere oricum o doză de vaccin COVID-19, pentru a ajuta la reducerea transmiterii şi a perturbărilor în şcoli. Oficialii din domeniul sănătăţii publice din Franţa, Italia, Canada, Spania, Israel şi multe alte ţări au ajuns la o concluzie similară cu cea din SUA, unde specialiştii au concluzionat că beneficiile protejării copiilor peste 12 ani „depăşesc cu mult" riscurile potenţiale.

În acel interval, însă, Becker decisese să amâne vaccinările. Ea crede că autorităţile de sănătate publică subapreciază puterea protectoare a imunităţii dobândite prin infecţie.

Unii experţi reputaţi spun că ea ar putea avea dreptate. Marty Makary, profesor la Facultatea de Medicină a Universităţii Johns Hopkins şi colaborator Fox News,

copii în ATI, în centrele noastre de urgenţă sau pe ventilatoare".

„Biden a fost atacat pentru «bolnava» campanie pro vaccin din uşă în uşă".

Dar republicanii şi telespectatorii Fox News nu sunt în niciun caz singurii părinţi care au îndoieli. Jacqueline Becker, 47 de ani, mamă a doi băieţi de 12 şi 14 în Sarasota, Florida, spune că a votat pentru Joe Biden, dar a devenit în ultimele luni profund sceptică faţă de autorităţile americane din domeniul sănătăţii. Becker, fostă jurnalistă, a început să caute studii despre vaccin după ce programarea sa pentru a primi doza J&J/Janssen a fost anulată în primăvară, când au apărut rapoarte despre efecte secundare potenţial mortale (acea suspendare a fost în cele din urmă ridicată de autorităţile medicale).

care s-a pronunțat în favoarea vaccinurilor, dar împotriva obligativității vaccinării, spune că datele nu sunt clare când vine vorba de copii, așa cum sugerează mulți oficiali de sănătate publică.

„Boala COVID la copii este o boală care poate fi prevenită prin vaccinare, iar vaccinurile salvează vieți", a spus Marty Makary pentru *Newsweek*. „Ceea ce lipsește este cuantificarea riscului. Am redus adesea riscul la un simplu «trebuie», «e necesar» sau «e obligatoriu» să facem un vaccin". Dar care e riscul real pentru un copil sănătos? Ce procent din cei 570 de copii care au murit de COVID în ultimii doi ani au fost sănătoși și câți aveau afecțiuni preexistente? Nimeni nu are răspunsul la această întrebare".

În septembrie, Makary a susținut într-un articol de opinie în *Washington Post* că guvernul SUA își pierde credibilitatea când nu reușește să recunoască puterea infecției anterioare de a preveni boala.

El a indicat o serie de studii care sugerează că vaccinările ar putea să nu fie necesare pentru persoanele care au fost infectate, inclusiv un studiu israelian pe 700.000 de persoane care a constatat că cei care au fost deja infectați cu COVID-19 sunt de 27 de ori mai puțin predispuși să se îmbolnăvească din nou decât cei care au fost vaccinați.

„Politica universală de vaccinare fără discriminare a copiilor uneori nu ține cont de imunitatea anterioară și de aceste considerații speciale – ceea ce se pierde este nuanța", spune Makary. „Cred că există considerații importante bazate pe situații individuale și majoritatea oamenilor ar trebui să aibă o conversație cu un medic pediatru care poate evalua raportul riscuri-beneficii".

Aceasta, cel puțin, este o soluție pe care oamenii din părțile opuse ale întrebării despre vaccin pot fi de acord. Un sondaj recent al Kaiser Family Foundation a constatat că 85% dintre americani au încredere în medicii copiilor lor. Doar 71% au răspuns că au încredere în CDC, 69% au spus că au încredere în FDA, 58% au afirmat că au încredere în președintele Biden și 57% au încredere în Dr. Anthony Fauci.

„Întrebări nerezonabile"

Încrederea în vaccinuri în sine – și în cei care insistă pentru acestea – va crește probabil după ce FDA dă aprobarea totală pentru utilizarea lor pentru copii, nu doar să le ofere în continuare autorizație de utilizare în caz de urgență, spune Kathleen Hall Jamieson, directorul Centrului pentru Politici Publice „Annenberg", de la Universitatea din Pennsylvania, și co-autor al unor lucrări despre reținerile față de vaccin. Ea spune că majoritatea copiilor au fost vaccinați pentru alte boli și este optimistă că vaccinarea împotriva COVID-19, odată aprobată pe deplin, se va încadra perfect în acel arsenal.

„În cea mai mare parte, SUA au o cultură care acceptă vaccinarea copiilor", spune ea. „Există o bună parte a populației care la început a spus: «Vreau doar să aștept și să văd, nu vreau să fiu prima persoană care primește acest vaccin». Vom trece prin același tip de ciclu cu vaccinarea copiiilor, iar pe măsură ce apar mai multe dovezi că vaccinarea e sigură și pentru ei, oamenii se vor simți mai confortabil".

Importanța influenței între egali este semnificativă în special în comunitățile minoritare, spune Thomas LaVeist, decanul Școlii de Sănătate Publică și Medicină Tropicală de la Universitatea Tulane și co-președinte al grupului de lucru al guvernatorului statului Louisiana privind echitatea în sănătate în contextul COVID-19. El spune că pentru mulți dintre cei care nu au văzut în comunitățile minoritare pe alții vaccinându-se, problema se reduce la o neîncredere mai mare față de instituțiile de îngrijire a sănătății.

„Există o istorie lungă a multor lucruri diferite care s-au întâmplat în domeniul sănătății și care au dus la această neîncredere", spune LaVeist. „Fiecare persoană de culoare are o poveste despre cum a mers la un spital sau o unitate de îngrijire a sănătății și a fost tratată într-un mod nepoliticos. Toată lumea are un vecin, un prieten sau o rudă care are o poveste despre ceva ce i s-a întâmplat și când nu au primit îngrijirea de calitate

Pe măsură

per

apar mai multe dovezi că vaccinarea e sigură și

ru copii, oamenii se vor simți mai confortabil.

„SIGUR, EFICIENT"
În sensul acelor de ceas din stânga sus: președintele Academiei Americane de Pediatrie, dr. Lee Savio Beers; doze de vaccin Pfizer/BioNTech la Spitalul de Copii Rady din San Diego; un centru de testare și vaccinare mobil din Orlando, Florida, în august.

DREHSLER/AFP/GETTY; PAUL HENNESSY/GETTY

FOTO ÎN SENS

pe care ar fi trebuit să o primească înainte de a merge la camera de urgență. Și asta produce neîncrederea".

Pentru scepticii de toate rasele, cel mai important factor este să-și acorde timp pentru a răspunde la întrebări și a demonta teoriile conspirației, spune LaVeist. „Nu este atât de comun faptul că oamenii sunt antivacciniști – majoritatea grupurilor își vor vaccina copiii", continuă el. „Dar mulți oameni au întrebări legitime. «Este cu adevărat sigur? Studiile au fost făcute corect? Au testat vaccinul suficient de mult?». «Cum sunt siguri despre dozare și dacă dozarea este corectă?». Acestea sunt întrebări rezonabile. Și cred că acelor întrebări trebuie să li se ofere un răspuns și trebuie explicate oamenilor. Și cred că, în multe cazuri, când oamenii primesc o explicație rezonabilă când pun acele întrebări, vor opta pentru vaccinarea copilului lor".

LaVeist insistă: „Singurul lucru despre care știu că funcționează cu oamenii care ezită este să stai de vorbă cu ei, să-ți faci timp să răspunzi la întrebările lor și să îi ghidezi. Și asta funcționează, dar necesită foarte mult timp".

Pentru a ajunge la cei reticenți, statul Louisiana a lansat o serie de campanii informaționale prin intermediul rețelelor sociale și al mass-media locale, cu anunțuri publicitare, televiziune, radio și mesaje de la celebrități precum antrenorii de fotbal. Statul a organizat o loterie de un milion de dolari. Alte state au plătit oamenii să se vaccineze.

La Universitatea din Maryland, un grup a lucrat pentru a educa frizerii despre beneficiile vaccinării, astfel încât să poată transmite aceste cunoștințe clienților lor. O strategie folosită de oficialii din sănătatea publică în timpul crizei SIDA pentru a educa comunitățile afro-americane.

Alți lideri identificați ca „mesageri de încredere" în sondaje au fost, de asemenea, vizați, inclusiv preoți și alți lideri comunitari.

În Philadelphia, Jamieson și colegii ei au verificat datele publicate despre vaccinări, demontând dezinformarea prin intermediul rețelei iHeart Radio, care le-a permis să ajungă la oameni chiar în mașinile lor.

În cele din urmă, totuși, membrii ambelor tabere sunt de acord că va exista un grup de rezistenți care nu intenționează să se vaccineze pe ei înșiși sau pe copiii lor indiferent de mesaje și de căile alese pentru a-i convinge. Pentru ei, ultimul instrument din arsenalul sănătății publice este și cel mai controversat: obligativitatea.

Mulți oficiali din domeniul sănătății publice se uită spre începutul anului școlar 2022, sperând că majoritatea copiilor vor fi atunci vaccinați, spune Georges Benjamin, directorul executiv al Asociației Americane de Sănătate Publică.

Dar el se așteaptă ca dezbaterea privind impunerea vaccinării să se încingă și să devină rapid incandescentă când majoritatea parlamentelor statale intră în sesiune imediat după 1 ianuarie.

În unele zone, dezbaterea a început deja. La începutul lunii octombrie, guvernatorul Californiei, Gavin Newsom, a anunțat planurile de a adăuga COVID-19 pe lista de vaccinări necesare pentru a participa la școală în California, odată ce vaccinurile primesc aprobarea deplină de la FDA.

Guvernatorul Floridei, Ron DeSantis, a semnat ordine executive menite să oprească școlile în a cere măști în clase, a ordonat agențiilor de stat să se asigure că protocoalele de siguranță din școli nu interferează cu drepturile părinților de a lua decizii cu privire la îngrijirea sănătății copiilor lor și a împuternicit inspectorul de stat pentru educație să oprească finanțarea publică pentru școlile care nu se conformează.

„Vaccinul COVID-19 este sigur, eficient și cea mai bună apărare a noastră împotriva virusului, dar ar trebui să rămână întotdeauna voluntar și niciodată forțat", a explicat el într-un tweet prin care a anunțat ordinele.

În Connecticut, Abi Hammond a urmărit toate acestea îndeaproape și încă nu s-a hotărât ce să facă.

„Dacă apar presiuni și școala spune că trebuie să se supună", spune ea, „o voi face. Și probabil că nu voi fi prea supărată din cauza asta. Dar este greu de știut. Nu este ceva ce sunt încântată să fac acum".

Justiția penală - ultima barieră în fața fake news?

Este modificarea articolului din Codul Penal privind zădărnicirea combaterii bolilor soluția magică pentru a opri valul de dezinformare care circulă în România, de la tribuna Parlamentului până în grupuri obscure de Facebook? Cine ar trebui să meargă la închisoare și pentru cine ar fi suficientă o discuție cu un procuror.

DACĂ, ÎN PRIMUL AN DE PANDEMIE, dosarele penale privind zădărnicirea combaterii bolilor au vizat fuga din carantină, pacienți care au încercat să-și îmbolnăvească doctorii sau medici care și-au infectat colegii și pacienții, în a doua parte a pandemiei este mai mult vorba despre dosare penale deschise pentru vaccinările „la chiuvetă".

Pe măsură ce fake news-urile privind vaccinul anti-COVID-19 s-au propagat tot mai mult, ajungând la variante hilare de tipul sterilității „pe trei generații" (Diana Şoşoacă) sau provocând isterie, ca la Brașov, unde mașina de dezinsecție a fost atacată pentru că „împrăștie COVID" și, astfel, vor fi oamenii obligați să se vaccineze, iar antivacciniștii au devenit tot mai agresivi în spațiul public, au început să apară dosarele penale nu pentru zădărnicirea combaterii bolilor, ci pentru răspândirea de informații false – precum cetățenii care au susținut pe Facebook că sunt spitalele goale (fiind de fapt pline cu pacienți COVID-19 în stare gravă) sau precum episcopul Giurgiului, pentru care „vaccinurile sunt expirate".

Un semnal extrem de prost a transmis Justiția din România când, în decembrie 2020, prima persoană condamnată la închisoare cu executare pentru zădărnicirea combaterii bolilor a fost un bărbat cu dizabilități intelectuale. Strugurel Matei, care a fugit din spital înainte să afle că nu e infectat cu COVID-19, a fost judecat în lipsă și a aflat despre sentință doar când a fost luat la închisoare, unde a stat două luni.

În contextul creșterii presiunii publice – „să se facă ceva cu antivacciniștii", „să fie luați la închisoare", se strigă pe Facebook - și al variațiilor extrem de mari privind rata vaccinării, în contextul anunțării unor restricții sau al descurajării lor, vizavi de legea certificatului verde, a apărut anunțul șefei Parchetului General privind o posibilă modificare a articolului 352 din Codul Penal, pentru a putea combate dezinformările din spațiul public.

Totuși, cum o modificare a unui articol penal depinde de Parlament și, deci, de configurația politică, și în condițiile în care, la ora redactării acestui text, nici măcar legea certificatului verde nu a fost adoptată în Parlament, fiind în prezent blocată la Camera Deputaților, sunt șanse mici să se întâmple acest lucru, a arătat Laura Ștefan, directoare executivă la Expert Forum.

De altfel, experta în Justiție a explicat că modificarea legii penale nu ar trebui să fie prima preocupare a autorităților, fiind nevoie în primul rând de sancționarea derapajelor de către CNA, iar responsabilizarea oamenilor să se producă prin măsuri administrative, justiția penală fiind ultima variantă.

În total, într-un an și jumătate de la declanșarea pandemiei, procurorii au deschis 3.478 de dosare penale pentru zădărnicirea combaterii bolilor și au soluționat 1.425, dintre care 24 prin trimitere în judecată, arată datele comunicate de Ministerul Public la solicitarea *Newsweek România*.

Vaccinări „la chiuvetă", ser „expirat", spitalele de COVID goale

La slujba de Sf. Parascheva, din octombrie, credincioșii au aflat din gura episcopului de Giurgiu, Ambrozie, că vaccinurile „sunt expirate", fiind sfătuiți să nu facă serul anti-COVID-19. Tot la aceeași slujbă, Presfințitul Ambrozie le-a mai spus credincioșilor că „dau foc românilor în spitale". Derapajul lui Ambrozie, care i-a adus un dosar penal pentru informații false, nu este singular: un personaj bisericesc și mai cunoscut, care de la izbucnirea pandemiei răspândește fake news, este arhiepiscopul Tomisului, Teodosie.

Cu dosare pentru răspândirea de informații false s-au ales și doi cetățeni care s-au filmat pe Facebook spunând că spitalele sunt goale: la Neamț, o femeie care a susținut că spitalul modular ATI este gol, când erau internați 25 de pacienți în stare gravă, la Timișoara - Spitalul „Victor Babeș". Președintele Colegiului Medicilor a anunțat că și-ar dori modificarea Legii sănătății, pentru ca doctorii să fie sancționați mai aspru dacă prezintă în spațiul public teorii nevalidate științific legate de COVID-19 sau vaccinare. Vicepreședintele Gheorghe Borcean l-a

DE

FLAVIA DRĂGAN
flavia.dragan@newsweek.ro

contrazis pe şeful Daniel Coriu, menţionând că nu există consens la nivelul Colegiului Medicilor privind pedepsirea severă a medicilor conspiraţionişti.

Apoi, conspiraţioniştii de pe Facebook îşi găsesc puternic confirmate teoriile de parlamentarii AUR: din aproape toate intervenţiile acestora pe tema pandemiei, a vaccinării şi a introducerii certificatului verde este nelipsită „dictatura medicală" sau, în termenii senatoarei ex-AUR Diana Şoşoacă, „întoarcerea României în epoca hitleristă".

Aceasta distribuie activ pe Facebook articole care susţin chiar şi că vaccinurile omoară şi are, la rândul ei, un dosar penal deschis în luna septembrie pentru zădărnicirea combaterii bolilor, după ce a blocat accesul într-un centru de vaccinare din Răchiteni, judeţul Iaşi, comuna care era în scenariul roşu din cauza numărului ridicat de infectări cu coronavirus. Ea a susţinut că sătenii „sunt obligaţi să meargă cu botniţe pe străzi", că „sunt vaccinaţi cu forţa", „este cea mai mare minciună a secolului" (că oamenii ar fi infectaţi cu COVID-19 în comună, n.r.), „din pix este carantină".

Apoi, sunt pacienţii cu COVID-19 ajunşi la spital în stare gravă, cu certificate de vaccinare false, vaccinările „la chiuvetă" fiind încadrate ca zădărnicirea combaterii bolilor. Până la începutul lunii noiembrie, au fost deschise 366 de dosare penale pentru fraude la eliberarea certificatului de vaccinare, fiind peste 1.100 de certificate şi adeverinţe de vaccinare false, conform datelor Ministerului Afacerilor Interne (MAI).

Un astfel de caz s-a înregistrat în Timişoara la începutul lunii octombrie, când un tânăr a ajuns în spital în stare gravă cu COVID-19 şi a murit, mărturisindu-le doctorilor că avea un certificat fals.

În urma acestui caz, oamenii legii au descoperit o reţea a vaccinărilor „la chiuvetă" în Timiş, Mehedinţi şi Gorj, fiind cercetat şi un medic, care, la începutul lui noiembrie, a fost arestat preventiv pentru 30 de zile.

A INFECTAT, DAR A SCĂPAT
Dosarul penal al fostului ofiţer MAI Nelu Lupu, care a băgat în carantină Spitalul Gerota, a fost închis.

Articolul din Codul Penal nu este „destul de acoperitor"

Unde este „linia roşie"? Cine ar trebui să ajungă după gratii pentru zădărnicirea combaterii bolilor? Pentru cine ar fi suficientă o discuţie cu un procuror pentru a nu mai distribui fake news?

Articolul 352 din Codul Penal prevede că „nerespectarea măsurilor privitoare la prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase, dacă a avut ca urmare răspândirea unei asemenea boli, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. Dacă fapta este săvârşită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la o lună la 6 luni sau amenda".

În 19 octombrie, procurorul general al României, Gabriela Scutea, a declarat, într-un interviu pentru PressOne, că Parchetul General lucrează la o propunere de modificare a articolului 352, pentru că „nu este destul de acoperitor", iar „stricta afirmare a unor opinii personale nu se încadrează în obiectul infracţiunii respective, pentru că acolo vorbim de nerespectarea unor măsuri impuse de autorităţi care conduc la zădărnicirea combaterii bolilor. Şi, atunci, cât timp nu identificăm o obligaţie efectiv încălcată care să rezulte dintr-un act al unei autorităţi, e greu să-l încadrăm la infracţiunea asta".

De exemplu, un dosar extrem de mediatizat chiar la începutul pandemiei COVID-19 în România, cel al fostului ofiţer MAI acuzat că a infectat circa 50 de persoane, între care cadre medicale de la Spitalul „Prof. Dr. Dimitrie Gerota" şi propria familie, a fost clasat în iulie de Parchetul General, procurorii spunând că nu au putut stabili cu certitudine că Nelu Lupu ar fi fost sursa infectării cadrelor medicale şi a altor pacienţi din spital. Spitalul MAI „Dimitrie Gerota" a fost prima unitate sanitară din România pusă în carantină.

Gabriela Scutea a menţionat că propunerea Parchetului General va fi trimisă către Ministerul Justiţiei, dar, până la închiderea ediţiei, nu a anunţat public că ar fi făcut acest lucru.

Vaccinarea, singura protecţie în faţa bolii COVID-19, merge cu hopuri în România. Am depăşit abia 6,6 milioane de persoane vaccinate cu schema completă, în 10 noiembrie

Că articolul 352 „nu este destul de acoperitor", în cuvintele Gabrielei Scutea, a remarcat, încă din martie 2020, Asociația Mișcarea pentru Apărarea Statului Procurorilor (AMASP).

Atunci, procurorii din AMASP arătau că „infracțiunea prevăzută la art. 352 este una de rezultat; altfel spus, sancționează doar acele situații unde se poate stabili, în mod cert și direct, că nerespectarea măsurilor impuse a condus la infectarea unei alte persoane".

Mai mult, procurorii și-au motivat propunerea prin faptul că, „în actuala reglementare rămân în afara sferei răspunderii penale orice fapte cu privire la care, deși zădărnicesc eforturile statului de combatere a pandemiei, nu se poate stabili dincolo de orice dubiu rezonabil că au condus în mod direct la infectarea unei alte persoane determinate, spre exemplu angrenarea cadrelor medicale în ample investigații epidemiologice, creșterea riscului de infectare a unor grupuri sociale, risipirea resurselor medicale care duce la diminuarea timpului și capacității de răspuns în cazuri grave, crearea unei stări de panică și frică la nivelul comunității, crearea unei stări de pericol concrete pentru sănătatea publică". Aceste propuneri au rămas fără ecou în spațiul public.

Propunerile AMASP erau:

➤ Închisoare de la 1 la 5 ani pentru o persoană suspectată de infectarea cu o boală infectocontagioasă, care nu respectă măsurile de izolare / carantină.

➤ Închisoare de la 1 la 5 ani pentru o persoană confirmată cu o boală infectocontagioasă care nu respectă izolarea / carantina.

➤ Închisoare de la 2 la 7 ani de închisoare, dacă individul, prin nerespectarea măsurilor, a infectat încă o persoană.

➤ Închisoare de la 3 la 10 ani, dacă individul, prin nerespectarea măsurilor, a infectat mai multe persoane.

➤ Închisoare între 5 și 15 ani, dacă nerespectarea măsurilor au condus la decesul unei persoane.

➤ Închisoare între 3 și 10 ani, dacă persoana transmite cu intenție boala infectocontagioasă.

➤ Închisoare de la 1 la 5 ani, dacă persoana omite să spună că a intrat în contact cu persoane infectate sau că a călătorit în zone cu risc.

➤ Închisoare de la 3 la 10 ani dacă dacă au fost infectate cadre medicale sau autorități implicate în prevenirea și combaterea acestor boli.

Newsweek România a contactat atât AMASP, cât și alte două asociații profesionale ale magistraților – „Forumul Judecătorilor din România" și Asociația „Inițiativa pentru Justiție" – pentru a discuta despre oportunitatea modificării art. 352 din Codul Penal, fără a primi vreun răspuns până la închiderea ediției. Parchetul General a refuzat să facă pentru *Newsweek România* orice comentariu privind propunerea modificării articolului din Codul Penal.

Amenzile date în starea de urgență au fost anulate de Curtea Constituțională a României, la fel ca și măsurile privind carantina, izolarea și internarea, pentru că au fost date prin ordin de ministru și nu prin lege trecută prin Parlament.

„Noi sperăm tot timpul că există scurtături"

Laura Ștefan, directoare executivă a Expert Forum (EFOR), expertă în stat de drept și anticorupție, a subliniat, într-o discuție cu reporterul *Newsweek România*, că este important ca societatea românească să-și calibreze așteptările vizavi de ce ar trebui să facă justiția penală, ce ar trebui să facă CNA și responsabilitatea jurnaliștilor și a politicienilor. Un rol important îl joacă și educarea oamenilor, iar, în unele cazuri, o discuție cu procurorul este suficientă pentru descurajarea celor care împrăștie fake news. Situația nu este similară pentru cazurile de vaccinare „la chiuvetă", unde ar trebui să existe răspundere penală, a mai arătat Laura Ștefan.

„Toată lumea vrea soluții simple, să-i ia, să-i aresteze, să-i condamne, dar nu știu dacă e atât de simplu; eu aș prefera ca, înainte să ajungem în penal, să existe discuții în cadrul profesiei (de jurnalist, n.r.), pentru că vedem ce impact are mediul audiovizual pe o chestiune de sănătate publică, iar primele soluții ar trebui să vină din zona administrativă". În acest sens, Laura Ștefan a subliniat că este important rolul Consiliului Național al Audiovizualului (CNA) în a menține balanța între libertatea de exprimare și a sancționa derapajele.

În societatea românească ar trebui să existe o discuție aplicată – a explicat experta EFOR - „ce credem că e normal într-o democrație și unde credem că ar trebui să se extindă autoritatea statală; acum, Parchetul nu e cel mai natural arbitru în această chestiune. Mi s-ar fi părut normal ca în această zonă să acționeze CNA-ul. Este o lipsă de enforcement în audiovizual, aici nu e rolul Parchetului să stabilească ce e normal și ce nu să se întâmple la TV, de-asta avem CNA să stabilească niște reguli într-o zonă extrem de sensibilă; nu vrei nici să limitezi libertatea de exprimare, nici să generezi psihoză generală în societate. E o balanță sensibilă și chiar cred că nu e ok să intri cu ciocanul în magazinul de porțelanuri, adică e nevoie de niște profesioniști din zona de audiovizual (care să reglementeze, n.r.), apoi putem discuta ce se întâmplă pe rețelele de socializare, care reprezintă alt vector

De la începutul toamnei, pe fondul numărului mic de vaccinări, unitățile sanitare au fost copleșite de numărul mare de pacienți cu COVID-19, România activând Mecanismul de protecție civilă al UE

"Curînd, evreilor aveau să le fie impuse și alte restricții. Din iunie 1942, ei nu mai aveau voie în parcuri, teatre și cinema, cafenele și

Diana Iovanovici Șoșoacă- Oficial
30 octombrie la 12:06 ·

Claudiu-Richard Târziu
28 octombrie la 09:45 ·

Proiectul legislativ al „certificatului verde", care NU a fost adoptat ieri în plenul Senatului, este o ticăloșie fără precedent împotriva poporului român.
Această inițiativă anticonstituțională a extremiștilor din jurul lui Cîțu ar legifera segregarea și discriminarea și ar obliga de facto la vaccinare.
Susținătorii acestei orori vor să întoarcă România în anii 50, în înfricoșătoarea perioadă a stalinismului de stat.

Dumnezeu ne-a ascultat tuturor rugăciunile!
Noi, AUR, n... Vezi mai mult

Diana Iovanovici Șoșoacă- Oficial
30 octombrie la 14:47 ·

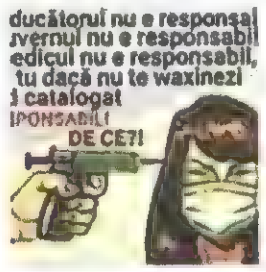

M.LUJU.RO
VACCINURILE UCID CU MIILE – Bilant funest al Agentiei Europene pentru...
VACCINURILE UCID CU MIILE – Bilant funest al Agentiei Europene pentru Medicamente: 6990 morti la 30 septembrie 2021 dupa campania de...

Pentru resurse despre vaccinuri, vizitează COVID-19: Centrul de informaţii.
Informații despre vaccinuri

3,3 K 442 comentarii 872 distribuiri

George Simion a fost în direct.
27 octombrie la 13:27 ·

Jos dictatura!

Elena Avram și alți 48 K 23 K comentarii 35 K distribuiri

Îmi place Comentează Distribuie

SENATOAREA AUR Diana Șoșoacă, alături de foștii ei colegi din AUR, continuă să fie una dintre principalele voci ale conspiraționiștilor

de propagare a discursului anti-vaccin și a fake news".

Între iunie și octombrie 2021, CNA a dat doar 26 de sancțiuni – 15 amenzi și 11 somații – pentru emisiuni în care s-au împrăștiat dezinformări. Radio Dobrogea, unde Teodosie al Tomisului i-a îndemnat pe oameni să se adreseze „în masă justiției" pentru că li se restrâng drepturile nevaccinaților, a fost amendat cu 100.000 de lei, iar iar posturile Antena 3 și România TV, care au promovat antivacciniști și diverse teorii ale conspirației, au fost amendate cu doar 75.000 de lei, respectiv 40.000 de lei, conform unui comunicat al instituției.

O modificare a articolului penal nu va sancționa derapajele de până acum

Laura Ștefan a explicat că este posibilă modificarea articolului privind zădărnicirea combaterii bolilor, acesta având un efect descurajator în răspândirea de știri false, însă a subliniat că este important ca, până la modificarea legislației penale, restricțiile impuse în context pandemic și certificatul verde să fie reglementate prin lege în Parlament. Totodată, experta anticorupție a reiterat că vor fi pedepsite conduitele contrare doar după intrarea în vigoare a respectivelor modificări, dar asta „nu înseamnă că nu va exista un efect descurajator, dacă lucrurile vor fi comunicate bine și coerent din partea legiuitorului. Parchetul își face treaba, în sensul că aplică legea așa cum este ea astăzi. Nu trebuie, însă, să creăm așteptarea că, dacă se modifică legea, toate fake news-urile și isteria generalizată de până acum vor mai putea fi trase la răspundere. Ce s-a întâmplat până la modificarea legii rămâne sub acoperirea legislației existente". Dacă ar exista consens politic, modificarea articolului 352 în Parlament ar dura câteva luni, însă experta EFOR a subliniat că este „puțin probabil să se întâmple această modificare pe repede înainte, dată fiind situația politică, prioritățile clasei politice sunt în altă zonă – la formarea Guvernului – apoi, sincer, mi se pare mai important să se adopte aceste măsuri administrative – reglementarea corectă a restricțiilor prin lege, certificatul verde – acestea sunt foarte urgente. Apoi, sigur, și modificarea legislației penale ar putea face parte din pachet".

FOTO: FACEBOOK

Condamnarea absurdă a lui Strugurel Matei

În decembrie 2020, Strugurel Matei, un bărbat de 36 de ani, cu dizabilitate intelectuală, a devenit primul român condamnat în țară la un an de închisoare cu executare, pentru zădărnicirea combaterii bolilor.

Bărbatul a fost condamnat după ce a fugit din spital, în aprilie 2020, în timp ce aștepta rezultatul la testul COVID-19. Acesta fusese adus la spital pentru că tușea puternic. El nu a așteptat să afle că nu e infectat, avea de fapt tuberculoză și a fugit. Așa s-a ales cu dosarul penal.

Bărbatul, care și-a petrecut mai toată viața prin centre de plasament, nu a avut avocat, nu a înțeles ce i se întâmplă și a fost condamnat în lipsă de Judecătoria Buzău. Autoritățile l-au găsit abia când urma să fie încarcerat, în vara acestui an.

După mai bine de două luni în închisoare, la Penitenciarul Focșani, Strugurel Matei a fost eliberat, în 7 octombrie, în urma demersului avocatei Ștefania Dascălu, din cadrul Centrului de Resurse Juridice (CRJ), care a obținut la Judecătoria Buzău desființarea deciziei de încarcerare din 2020 pentru zădărnicirea combaterii bolilor și rejudecarea cazului.

„Nu înțelegea prea multe lucruri, era evident de la o primă conversație cu dânsul că suferă de o dizabilitate intelectuală. Ar fi putut să observe foarte ușor și ofițerul de poliție care i-a luat declarația de suspect și de inculpat. (S.M.) nu înțelegea de ce e acolo, de ce e închis, pentru un test care a ieșit negativ, nu înțelegea de ce e închis, pentru că nimeni nu i-a explicat nimic. Evident, nu a avut avocat, nu știa nimic, doar s-a văzut în închisoare. Știa că n-a fost în regulă să plece atunci, că trebuia să aștepte rezultatul testului, dar mai mult de atât, nimic", a declarat, pentru *Newsweek România*, avocata Ștefania Dascălu.

Totodată, Ștefania Dascălu a mai arătat că „judecătorul nu l-a întâlnit față în față, nu a avut contact cu el, contact cu el a avut doar ofițerul de poliție, care trebuia să-și dea seama de atunci, nu au cercetat niciun moment; există un alt articol de lângă cel când apărarea e obligatoriu să fie asigurată, care prevede că judecătorul și procurorul trebuie să asigure apărători din oficiu atunci când constată că persoana nu-și poate face singură apărarea, or, eu nu știu cum au considerat ei că Matei Strugurel își poate face singur apărarea, că nu ai cum să consideri asta dacă te întâlnești cu dânsul, dar, din nou, judecătorul nu l-a văzut, dacă sunt de bună-credință, aș spune că dacă l-ar fi văzut poate ar fi considerat că are nevoie de avocat". Acum, procesul va fi reluat de la zero, iar Ștefania Dascălu a declarat că va cere achitarea.

De altfel, există două decizii similare ale instanțelor de la Brașov și Iași, când persoane în cazuri similare au fost achitate. La Brașov, instanța a arătat că „măsura carantinării nu poate rezulta din voința unilaterală a unei autorități, ci trebuie să decurgă din lege, impunându-se astfel persoanei carantinate", iar Judecătoria Iași a reținut că „nerespectarea unei măsuri nelegale de spitalizare pentru prevenirea sau combaterea bolilor infectocontagioase nu poate constitui infracțiunea de zădărnicirea combaterii bolilor (...) nefiind de conceput antrenarea răspunderii penale pentru nerespectarea unor asemenea măsuri nelegal dispuse".

Newsweek România a expus cazul lui Strugurel Matei pe larg pe site-ul www.newsweek.ro.

Cazul lui Strugurel Matei a fost folosit de conspiraționiști și de AUR ca exemplu de „dictatură sanitară".

Experta EFOR Laura Ștefan a declarat, despre acest caz, că „nu știu dacă e cel mai bun semnal pe care vrei să îl transmiți, o persoană cu dizabilități prima condamnată, una din puținele condamnări", ea subliniind că discuția este mai amplă, despre ce înseamnă acces la justiție și respectarea drepturilor procesuale pentru oameni cu dificultăți, fie cu dizabilități sau cu probleme materi-

DATE STATISTICE PRIVIN (PREV. DE ART. 352 C.P.)

PERIOADA	NR. CAUZE DE SOLUȚIONAT	SC
ANUL 2020	1.910	
SEMESTRUL I/2021	1.568	

INFRACȚIUNEA DE ZĂDĂRNICIRE A COMBATERII BOLILOR
TOTAL MINISTER PUBLIC, ÎN ANUL 2020 ȘI SEMESTRUL I/2021

CAUZE ȚIONATE, CARE:	PRIN TRIMITERE ÎN JUDECATĂ[1]	PRIN NETRIMITERE ÎN JUDECATĂ[2]	NR. INCULPAȚI TRIMIȘI ÎN JUDECATĂ	NR. SUSPECȚI/ INCULPAȚI NETRIMIȘI ÎN JUDECATĂ	NR. CAUZE REUNITE/ DECLINATE	NR. CAUZE RĂMASE NESOLUȚIONATE LA SFÂRȘITUL PERIOADEI
859	20	839	22	96	215	836
566	4	562	4	196	62	940

[1] Rechizitorii și acorduri de recunoaștere a vinovăției

[2] Renunțare la urmărirea penală și clasare

ale şi că este „o problemă sistemică ce generează astfel de situaţii: ai o singură condamnare şi aceea împotriva unei persoane cu dizabilităţi".

„Nu știu dacă să-i bagi pe toți la pușcărie este soluția"

În total, într-un an şi jumătate de la declanşarea pandemiei, procurorii au deschis 3.478 de dosare penale pentru zădărnicirea combaterii bolilor şi au soluţionat 1.425, dintre care 24 prin trimitere în judecată, arată datele comunicate de Ministerul Public la solicitarea *Newsweek România*.

Laura Ştefan a explicat că procentele prezentate de Parchetul General sunt normale, pentru că acest lucru arată că „procurorul se apleacă asupra dosarului şi vrea să vadă dacă chiar sunt întrunite elementele constitutive ale infracţiunii. Până la urmă, ce vrem noi? Vrem să se oprească tăvălugul de atitudini de tip scuipat pe stradă, zbierat în faţa centrului de vaccinare ş.a.m.d. Ne interesează ca acest tip de fenomene să descrească. Eu cred că o audiere la Parchet şi o discuţie cu procurorul şi potenţiala tragere la răspundere penală sunt în măsură să descurajeze.

Poate facem un pas înainte în societatea asta, să vedem dacă nu există şi alte căi decât să ne punem cătuşe unii altora. Îl leagă şi el tot acelaşi lucru crede, tot acelaşi lucru va spune şi familia lui, tot acelaşi lucru aude acasă. Deci e o chestiune de educaţie, de discurs public, nu se rezolvă toate cu Parchetul.

PROCURORUL GENERAL

Gabriela Scutea vrea modificări ale articolului penal privind zădărnicirea combaterii bolii (dreapta). Experta EFOR Laura Ștefan atrage atenția că este nevoie de responsabilizarea oamenilor prin măsuri administrative, justiția penală fiind ultima soluție.

Au trimis nişte dosare în instanţă, o să vedem ce se întâmplă cu ele, că nici rata de condamnări nu e ca în China, poate că au fost lucruri grave – de exemplu cei cu certificate false şi cu vaccin aruncat la chiuvetă – acolo nu mai vorbim – sigur că trebuie să existe controale administrative, dar sigur că se poate pune în discuţie o eventuală răspundere penală", a subliniat Laura Ştefan.

Experta EFOR a rememorat şi o întâmplare recentă care arată efectul unei măsuri administrative: „Am călătorit cu avionul – la un moment dat, unul dintre călători refuză să-şi pună masca, noi eram în aer, nu aveau cum să îl dea jos. Stewardesa a stat de vorbă cu el jumătate de oră, până la urmă, i-a adus o hârtie şi un pix şi l-a rugat să dea declaraţie că refuză să poarte mască şi, când ajungem la Otopeni, îl va deferi poliţiei. S-a apucat omul să scrie, apoi şi-a ridicat masca peste gură, apoi peste nas, adică asta vreau să spun – stewardesa de pe Tarom nu e nici judecător, nici procuror, nici poliţist, şi cu toate astea, iată că şi-a pus masca frumos pe faţă şi a stat cu ea şi în autobuz. Există o latură preventivă şi descurajatoare, chiar dacă nu se ajunge la trimiterea în judecată".

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; GEORGE CĂLIN; FACEBOOK

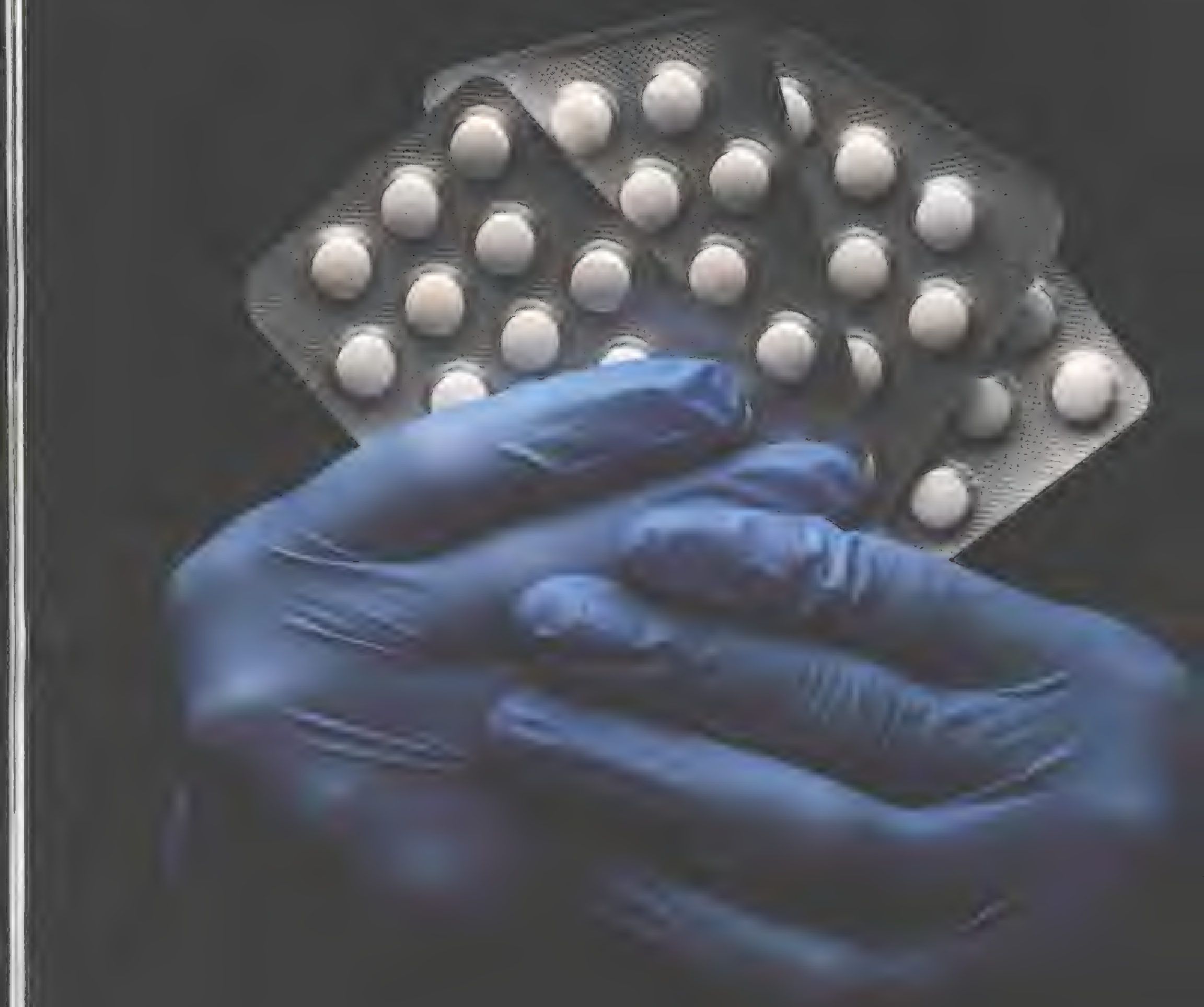

ARMELE EVAZIVE

Oamenii care refuză vaccinul și care ajung până la urmă să se îmbolnăvească de COVID-19 sunt dornici să ia medicamente antivirale, inclusiv cele dubioase precum ivermectina și arbidol (mai sus).

Leapșa cu COVID-19

Oamenii de știință testează noi medicamente antivirale, dar acestea nu vor fi gata la timp pentru valurile de infectări din perioada următoare.

INFECȚIILE CU COVID-19 AU EXPLODAT ÎN statele roșii, unde mulți politicieni s-au luptat cu masca obligatorie și unde atitudinile anti-vaccin au fost la un nivel ridicat. Cea mai recentă bătălie politică se poartă pentru medicamentele folosite pentru a trata mulțe de pacienți care aglomerează camerele de urgență și unitățile de terapie intensivă.

În SUA, guvernatorul Floridei, Ron DeSantis, atribuie o reducere de 60 la sută a internărilor în spital a persoanelor cu COVID-19 succesului anticorpilor monoclonali, un tratament antiviral pentru persoanele considerate cu risc ridicat de îmbolnăvire gravă. Oamenii s-au îngrămădit la acest tratament de când statele au extins accesul și au fost observate creșteri semnificative ale comenzilor în Alabama, Mississippi, Georgia și alte state cu rate scăzute de vaccinare - doar șapte state reprezintă 70% din comenzi. Pentru a preveni o posibilă penurie, Departamentul de Sănătate și Servicii Umane (HHS) a impus o limită temporară a cantităților pe care furnizorii le pot onora.

Asta l-a determinat pe DeSantis să-l atace pe președintele Joe Biden pentru că a restricționat accesul statului său la acest medicament. Casa Albă a răspuns că este doar preocupată de distribuirea echitabilă a anticorpilor între statele care au nevoie de ele. Biden l-a acuzat pe DeSantis că „se joacă politic" cu siguranța publică.

Vaccinurile rămân cea mai bună opțiune, de departe, pentru a preveni COVID-19. Însă este prea târziu pentru cei care au ezitat să se vaccineze și care acum umplu spitalele. Pentru ei, medicamentele antivirale reprezintă cel mai bun pariu pentru a opri COVID-19, în special în rândul acelor pacienți cu simptome severe.

Deși milioane de americani sunt reticenți în a-și face vaccinul anti COVID-19, se pare că sunt dornici să încerce tratamente cu medicamente – chiar și unele dubioase precum hidroxiclorochina, medicamentul împotriva malariei promovat de președintele Donald Trump, și altele cu efecte nedovedite precum ivermectina, un medicament prezentat ca fiind miraculos pentru COVID-19, deși în mod normal e folosit pentru tratarea paraziților la oameni și animale.

Cu toate acestea, ivermectina s-a dovedit atât de populară încât medicii veterinari au avut dificultăți în obținerea sa pentru tratarea cailor. Nebunia a început când s-a prezentat faptul că ivermectina inhibă capacitatea de a se reproduce a SARS-CoV-2, virusul care provoacă COVID-19. Dar efectul a fost observat când a fost administrat celulelor umane cultivate în vase Petri, în concentrații atât de mari că ar face rău corpului întreg. Rezultatele din studiile clinice au arătat rezultate mixte și mulți au fost afectați de date de proastă calitate. Deoarece

DE

JENNI FINK

PHILLIPS

multe dintre studii au fost efectuate în afara SUA, fără supraveghere din partea Administrației pentru Alimente și Medicamente (FDA), „de fapt, nu avem nicio modalitate de a confirma dacă rezultatele raportate în acele cercetări sunt reale sau nu", a spus dr. John Farley, director al Biroului pentru boli infecțioase al FDA, din cadrul Centrului pentru Evaluare și Cercetare a Medicamentului și al Biroului de cercetare pentru noi medicamente, într-un interviu pentru Asociația Medicală Americană.

Medicii au câteva opțiuni de tratament reale pentru pacienții cu COVID-19, dar acestea sunt limitate ca durată și eficacitate, sunt costisitoare și consumatoare de timp pentru a fi administrate. Oamenii de știință dezvoltă noi terapii care sunt foarte promițătoare, în special o pastilă antivirală, dar nu vor fi gata la timp pentru a ajuta pacienții care se înghesuie deja în spitale în statele în care relativ puțini oameni au fost vaccinați.

„Cred că este important de amintit despre întârziere, pentru că am avut o mulțime de pacienți care cred că există o mulțime de medicamente și acest mesaj poate face oamenii să riște mai mult", spune dr. Adarsh Bhimraj, medic la Departamentul de boli infecțioase al Clinicii Cleveland. „Tratamentele noastre nu sunt atât de grozave".

Medicamentul puternic în combaterea celor mai grave efecte ale COVID-19 este dexametazona, steroidul pe care Trump l-a luat când a fost transportat cu avionul la Centrul Medical Militar Național „Walter Reed", în octombrie 2020. Este cel mai important instrument pe care medicii din SUA îl au pentru cei grav bolnavi și singurul tratament care a dovedit că poate reduce mortalitatea. Dar dexametazona este utilă doar pentru pacienții care au deja atât de multe dificultăți de respirație încât au nevoie de oxigen suplimentar, moment în care riscul de a muri din cauza COVID-19 este mai mare decât pentru cei internați în spital cu niveluri normale de oxigen din sânge.

„Antiviralele orale ar putea schimba jocul real în ceea ce privește modul în care tratăm și gestionăm COVID-19 în ambulatoriu"

Următorul instrument important este Remdesivir, singurul antiviral aprobat de FDA pentru tratarea COVID-19. A demonstrat un anumit beneficiu în reducerea ușoară a duratei medii de internare în spital, dar este ineficient dacă este administrat prea târziu și poate fi administrat doar timp de cinci sau 10 zile, în funcție de ciclul de tratament. Până atunci, încărcătura virală a unei persoane scade semnificativ, făcând Remdesivir ineficient. După aceea, medicii sunt lăsați să gestioneze doar efectele și ramificațiile COVID-19, de obicei cu dexametazonă și oxigen.

„După acele 10 zile, chiar dacă pacientul este încă grav bolnav, nu mai este virusul cel care agrava boala, ci incapacitatea pacientului de a opri inflamația", spune dr. Panagis Galiatsatos, medic pneumolog și profesor la Johns Hopkins. „Chibritul a fost stins, dar incendiile rezultate continuă".

Medicii apelează, de asemenea, la tratamente cu anticorpi monoclonali, despre care studiile au arătat că au o eficiență de 70% în reducerea spitalizărilor. Anticorpii acționează în același mod ca cei pe care corpul uman îi produce în mod natural după o infecție

OPȚIUNI DE TRATAMENT
Asistentele au grijă de un pacient cu COVID-19 la Spitalul „St. Joseph" din Orange, California

FOTO: ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC, DIN STÂNGA: PAUL BERSEBACH/GETTY; CRAIG F. WALKER/THE BOSTON GLOBE/GETTY; PAUL HENNESSY/GETTY; ALEX SAVA/GETTY

CEI CARE VOR MEDICAMENTE
Cei care ezită să se vaccineze sunt dornici să ia medicamente antivirale. În sensul acelor de ceasornic, de sus: o asistentă se pregătește să trateze un pacient cu COVID-19 cu un anticorp monoclonal la Centrul Medical Tufts din Boston; guvernatorul Floridei, Ron DeSantis; pastile Remdesivir.

sau după vaccinare, oferind protecție împotriva virusului. Tratamentul lui Regeneron a devenit popular în Florida și în alte state americane. Deși este aprobat doar pentru utilizare la pacienții care sunt considerați „cu risc ridicat", acesta a fost folosit deja pentru peste 179 de milioane de americani.

Anticorpii monoclonali, care nu au fost niciodată gândiți pentru a fi utilizați în locul unui vaccin, au contribuit la reducerea presiunii pe spitale. Dar sunt consumatori de timp și sunt costisitor de administrat. Sunt administrați intravenos (sau ca injecții multiple dacă o perfuzie intravenoasă nu este posibilă), ceea ce necesită administrarea de către un profesionist din domeniul sănătății și poate dura câteva ore. Tratamentul este, de asemenea, de 52 de ori mai scump decât vaccinul Pfizer aprobat de FDA și nu face nimic pentru a reduce răspândirea virusului.

Tratamentele actuale cu anticorpi antivirali și monoclonali nu au reușit să deblocheze unitățile de primiri urgențe și secțiile de terapie intensivă, copleșite de numărul enorm de pacienți, căci o ședere tipică pentru COVID-19 se poate prelungi cu săptămânile.

Sfântul Graal al antiviralelor COVID-19 ar fi o pastilă zilnică care ar putea fi prescrisă în ambulatoriu și administrată în stadiile incipiente ale bolii. Trei companii majore - Pfizer, Merck și Roche - efectuează studii clinice pentru medicamentele orale care previn bolile grave prin blocarea reproducerii virusului.

„Când intrăm în regim de criză ca spitale, capacitatea noastră de a avea grijă de pacienți se vede în rezultatele nu tocmai bune, indiferent de medicamentele pe care le avem", spune dr. Bhimraj. „De aceea îmi place ideea unei pastile pe care să o poți lua devreme acasă, astfel încât oamenii să nu ajungă până la punctul în care au nevoie de spitalizare. Acesta este un domeniu promițător". Problema cu pilulele antivirale este aceea că sunt încă în studii clinice și probabil că nu vor fi lansate pe piață timp de multe luni de acum încolo. SUA au fost de acord să cheltuiască 1,2 miliarde de dolari pentru o cantitate suficientă din pilula Merck, care se administrează de două ori pe zi, pentru a trata 1,7 milioane de oameni, cu condiția să primească autorizația de la FDA. Dar această autorizare ar putea dura luni și poate ajunge prea târziu pentru a stopa valul 4 și valurile următoare ale pandemiei.

Cu toate acestea, antiviralele orale ar putea fi utile în lupta în desfășurare împotriva COVID-19, care se pare că va avea loc până în 2022 și poate în 2023. Cercetătorii efectuează studii clinice pentru a determina dacă antiviralele orale pot fi folosite pentru a preveni contractarea de COVID-19 după expunere. O pilulă profilactică ar oferi oamenilor protecție imediată, ceea ce ar fi important pentru a ajuta persoanele care nu pot fi vaccinate din motive medicale sau care nu dezvoltă anticorpii necesari pentru a lupta împotriva COVID-19 după vaccinare.

Spre deosebire de vaccinuri, pastilele sunt ușor de depozitat, transportat și administrat. Ar fi, de asemenea, primele tratamente care nu ar trebui să fie administrate de un cadru medical sau sanitar.

„Antiviralele orale ar putea schimba jocul real în ceea ce privește modul în care tratăm și gestionăm COVID-19 în ambulatoriu", spune dr. Andrew Bradley, șeful Grupului de lucru contra Coronavirusului al Clinicii Mayo. „Sperăm că și asta ar ajuta la compensarea nevoii de a avea grijă de oamenii aflați pe paturile de spital".

Desigur, chiar și o pastilă antivirală nu este probabil să fie la fel de eficientă în protejarea împotriva COVID-19 precum vaccinurile pe care le avem deja la îndemână.

Cursul de antivaccinism

Biserica a sprijinit, extrem de discret, vaccinarea anti-COVID-19. Neîncrederea în știință este sădită de pe băncile școlilor de teologie.

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ (BOR) nu s-a implicat deloc în prima parte a campaniei de vaccinare anti-COVID-19. A permis unor înalți ierarhi, cu IPS Teodosie vârf de lance, să propage teorii ale conspirației și apeluri la nevaccinare. Patriarhul Daniel a anunțat că nu se vaccinează, invocând motive îndoielnice.

Valul al patrulea al pandemiei, cu 500 de decese oficiale zilnic, a determinat Biserica Ortodoxă să lanseze mesaje în care se recunoștea gravitatea pandemiei de coronaviurs.

Din monitorizarea *Newsweek România* a reieșit că niciodată Patriarhul Daniel nu a afirmat, explicit, că oamenii trebuie să se vaccineze împotriva coronavirusului. S-a limitat să îndemne la respectarea măsurilor sanitare și la ascultarea sfaturilor medicilor.

În același timp, pelerinajele au continuat cu zeci de mii de credincioși cărora nu li s-a cerut nicio dovadă de vaccinare, ori că au trecut prin boală sau au un test negativ COVID-19. Medicii au susținut că aceste pelerinaje favorizează răspândirea virusului.

Pragul de vaccinare, de neatins în școlile teologice

După vacanța forțată de două săptămâni, Ministerul Educației a cerut să se deschidă doar școlile și grădinițele în care rata de vaccinare anti-Covid-19 a personalului - profesori și angajați - este de cel puțin 60%. În celelalte unități de învățământ, cu rata de vaccinare sub 60%, cursurile au început online.

Majoritatea elevilor din școlile teologice nu s-au aflat între cele două milioane de elevi care au început școala față în față. În numeroase școli teologice, procentul profesorilor vaccinați a fost de sub 60%. Mulți dintre profesorii care predau în aceste școli teologice sunt preoți.

Profesorii care aleg școala online

Seminarul Teologic Ortodox din București este cea mai importantă instituție de acest tip din România. Sau cea mai reprezentativă. Site-ul seminarului se deschide cu un mesaj al Patriarhului Daniel legat de pandemia de coronavirus: „Educația în timp de criză trebuie să fie întărire spirituală a copiilor și părinților pentru a nu pierde echilibrul și speranța.

De fapt, educația adevărată modelează și cultivă pe om nu numai profesional ci și spiritual... Din acest motiv, Biserica este mereu preocupată ca educația integrală (științifică și spirituală) a copiilor și a tinerilor să fie o prioritate în centrul atenției familiei, a școlii și a societății, întrucât este cea mai importantă investiție spirituală, care nu poate fi niciodată evaluată în bani sau valori materiale".

Doar că, la Seminarul Teologic Ortodox București, educația pe timp de criză se face la distanță, pentru că prea puțini profesori s-au vaccinat.

Doar 35 persoane vaccinate împotriva COVID-19, adică 42,68% din totalul angajaților, sunt imunizate împotriva coronavirusului care a declanșat pandemia. Informația a fost confirmată

DE

PETRE BĂDICĂ
petre.badica@newsweek.ro

4	Şcoala Gimnazială Specială nr. 3	Publică	68,97%
4	Şcoala Gimnazială Specială nr. 4	Publică	78,95%
4	Şcoala Profesională Specială "Sf. Nicolae"	Publică	60,91%
4	Seminarul Teologic Ortodox	Publică	42,68%
4	CLUBUL SPORTIV ŞCOLAR NR. 6	Publică	69,44%
4	CLUBUL COPIILOR SECTOR 4	Publică	47,37%

pentru *Newsweek România* de secretariatul seminarului. Întrebat când crede că este posibilă revenirea elevilor la cursuri şi, implicit, atingerea procentului de 60% profesori vaccinaţi, secretariatul a susţinut că nu există un termen planificat. Pe lângă disciplinele teologice de specialitate, la Seminarul Teologic elevii învaţă limbi clasice, limbi străine, dar şi istorie sau geografie.

La seminar predau 16 profesori şi 13 preoţi, restul până la 35 de angajaţi fiind personal auxiliar.

Şcoală teologică online, în toată ţara

Alte şapte şcoli ortodoxe, din toate regiunile ţării, îşi desfăşoară activitatea online pentru că profesorii nu s-au vaccinat.

La Seminarul Teologic Ortodox „Neagoe Vodă Basarab" din Curtea de Argeş, s-au vaccinat 56% dintre profesori.

Au fost imunizaţi 13 angajaţi din 25, astfel încât cursurile au început online. Aici predau patru preoţi, potrivit prezentării de pe pagina oficială.

La Seminarul Teologic Ortodox „Sfântul Andrei" din Galaţi s-au

Patriarhul Daniel nu a afirmat, explicit, că oamenii trebuie să se vaccineze

vaccinat doar 49% dintre profesori. Seminarul Teologic Ortodox „Teoctist Patriarhul" are 17% profesori vaccinați. Seminarul nu are pagină de Internet funcțională.

Pe pagina de Facebook, ultima postare este din noiembrie 2016, când aflăm că Antonie Plămădeală a fost comemorat la Giurgiu.

Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sfânta Filofteia" Brănești are 38% profesori vaccinați. Nici aici activitatea în mediul online nu este prea intensă. De remarcat, poza de deschidere a paginii de Facebook îl înfățișează pe Patriarhul Daniel, măicuțe și un grup de elevi.

Liceul Teologic Ortodox „Sfinții împărați Constantin și Elena" din Piatra Neamț are 50% cadre didactice vaccinate.

Seminarul Teologic Ortodox „Veniamin Costachi" de la Mânăstirea Neamț, din comuna Vânători Neamț, are 31% cadre didactice vaccinate. Seminarul se prezintă cu un colectiv format din 11 titulari și 16 suplinitori. Doar cinci școli și grădinițe, din cele peste 130 din județul Neamț, înregistrează un procent mai mic de profesori vaccinați.

Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Mitropolitul Dosoftei" Suceava are 29% profesori vaccinați. Pagina de prezentare a liceului se deschide cu imaginea lui IPS Calinic. Arhiepiscopul Sucevei și Rădăuților, ÎPS Calinic, s-a infectat cu COVID-19. În septembrie 2021, Calinic a urmat un tratament medical și „proceduri specifice" după ce a fost diagnosticat și tratat corespunzător în urma contractării SARS-CoV-2.

În aceeași lună, șeful Cancelariei arhiepiscopului Sucevei și Rădăuților, preotul călugăr David Oprea, a murit în urma complicațiilor produse de coronavirus. Cu toate acestea, seminarul teologic înregistrează unul din cele mai mici procente de profesori vaccinați COVID din județ.

În schimb, la Seminarul Teologic Ortodox din Arad se merge la școală, procentul profesorilor vaccinați ajungând la 70%.

Fără profesori vaccinați și la alte culte

➤ Liceul Teologic Penticostal „Emanuel" din București a vaccinat 36% dintre profesori. ➤ Peste 70% din școli și grădinițe din Capitală au început școala față în față. ➤ Liceul penticostal înregistrează unul din cele mai mici procente de profesori vaccinați din București. ➤ Liceul Teologic Penticostal „Betel" Oradea a vaccinat 35% dintre profesori. ➤ Liceul Teologic Penticostal „Ștefan Demetrescu" a vaccinat 54%. ➤ Liceul Teologic Penticostal „Emanuel" din Oradea a vaccinat 51% dintre profesori. ➤ Liceul Teologic Reformat Târgu Secuiesc are 51% dintre profesori vaccinați. ➤ La Liceul Teologic Romano-Catolic „Szent Erzsebet" Lunca de Sus sunt 38% de profesori vaccinați.

BOR, mereu la distanță față de pandemie

Biserica Ortodoxă Română s-a implicat puțin în sprijinirea campaniei de vaccinare. Patriarhul Daniel a precizat că nu se vaccinează anti-COVID-19.

Patriarhul este, „ca fiecare dintre noi", o persoană cu un profil medical personal, „care s-a sfătuit în mod sigur cu medicul său" și care a reflectat la „caracterul voluntar al actului de vaccinare, precum și la faptul că acesta este un drept, nu o obligație", a transmis purtătorul de cuvânt al Patriarhiei în iulie.

PF Daniel a transmis, în octombrie, două mesaje în care îndeamnă credincioșii să respecte măsurile de protecție sanitară în pandemie. Acesta nu a făcut nicio referire la necesitatea vaccinării anti-COVID-19.

„În această perioadă extrem de grea, când țara noastră se confruntă cu cel mai intens val al pandemiei care sufocă secțiile ATI ale spitalelor, Patriarhia Română îndeamnă stăruitor pe toți credincioșii și pe toți clericii săi

din profesorii și personalul nedidactic de la Seminarul teologic ortodox din București sunt vaccinați

să sporească rugăciunea pentru sănătate, să respecte măsurile de protecție recomandate de autoritățile medicale și să asculte îndemnurile medicilor ce lucrează pentru alinarea suferinței bolnavilor", s-a arătat în mesaj.

La început de noiembrie, arhiepiscopul Ciprului, Hrisisotom al II-lea, a primit a treia doză de vaccin anti-COVID. Arhiepiscopul Hrisostom II al Ciprului a avertizat că vor fi tăiate salariile acelor preoți despre care „a primit plângeri" că-i îndeamnă pe credincioși să nu se vaccineze sau să meargă la biserică fără mască.

În România, înalți ierarhi BOR au

PROTECȚIE DIVINĂ ȘI MASCĂ
Presfințitul Părinte Ieronim Sinaitul, episcop vicar patriarhal, a sfințit noul an școlar la Seminarul Teologic București.

propagat teorii ale conspiraţiei şi au îndemnat populaţia să nu se vaccineze.

„Fac un apel la juriști să se mobilizeze, este o frământare a oamenilor care nu acceptă să se vaccineze, mai ales că nu e asumat de nimeni. Şi sunt atâtea urmări negative. Credincioşii să se adreseze în masă justiției. Au fost atâtea sentințe care au arătat că este fără temei obligativitatea vaccinării... Am citit clar că UE a anunţat că va renunța la vaccin. De ce înainte de a înceta este cea mai intensă propagandă pro-vaccin şi a obligativității vaccinului", a afirmat Arhiepiscopul Tomisului, IPS Teodosie.

„Nu vă smintiți de ceea ce vedeți la TV, nu vă speriaţi nici de COVID, nu vă grăbiți să vă vaccinaţi, lăsaţi-i pe ei, parlamentarii, să se vaccineze mai întâi. Toți senatorii şi deputații. Şi apoi. Şi de-o mai rămâne un vaccin din astea 120 milioane cumpărate de Cîțu, abia atunci să vă vaccinaţi, că sunt... expirate... Îşi bat joc de români, bată-i Dumnezeu să-i bată, de duşmani...!", a susținut Ambrozie Meleacă, Episcop de Giurgiu.

În România sunt 6.000 de profesori de religie, două treimi fiind titulari

Biserica Ortodoxă Română nu a urmat exemplul bisericilor „surori" din Grecia, Bulgaria, Cipru sau Rusia care s-au implicat activ şi prin exemplul personal al preoților în sprijinirea campaniei de vaccinare. Neîncrederea în științele medicale se transmite prin şcolile teologice unde preoții şi profesorii refuză vaccinarea.

FOTO: BASILICA.RO

Religia în școală înainte și după '89

În perioada totalitarismului, Decretul din 1948 pune bazele unui sistem de învățământ liniar: școala elementară cu două cicluri (I și II); școala medie (licee, școli tehnice și pedagogice) și ciclul superior format din: Universitate, Politehnici și Institute de Învățământ Superior.

Cele două legi care urmează în ordine cronologică (1968, 1978) încearcă o revenire la structurile tradiționale, însă nu și în privința religiei, care rămâne în continuare interzisă nu doar ca disciplină de studiu, ci și ca menționare a conceptului religios în cadrul altor discipline de studiu.

În această situație, educația religioasă s-a organizat în cadrul Bisericii.

Începând cu anul scolar 1990-1991, a fost reintrodusă ca obiect de studiu în învățământul primar și gimnazial, cu statut opțional și facultativ, o oră la două săptămâni.

Totodată, a fost asigurată posibilitatea predării pe criterii confesionale și aprecierea prin calificative.

În 1999, se reglementează statutul religiei. Astfel, în planurile cadru ale învățământului primar, gimnazial, liceal și profesional este menționată ca disciplină școlară, parte a trunchiului comun. Elevul, cu acordul părinților sau al tutorelui legal instituit, poate alege pentru studiu religia și confesiunea și are dreptul de a nu frecventa orele de religie.

DAUNĂ TOTALĂ

Cele șase zile care au îngropat City Insurance

Compania de asigurări voia să se salveze cu un împrumut. Care a întârziat aproape o săptămână.

PREȚUL POLIȚELOR PENTRU asigurările auto obligatorii s-a dublat după ce Autoritatea de Supraveghere Financiară a decis ca City Insurance să intre în faliment. Această decizie va crește potul companiilor care vând RCA cu cel puțin 880 de milioane de euro anual.

Newsweek România a obținut mai multe documente din care rezultă că City Insurance s-ar fi putut salva de la faliment dacă nu ar fi întârziat aproape o săptămână să depună un contract de împrumut de la un potențial investitor cu posibilități financiare importante.

Falimentul a blocat o eventuală vânzare

Compania City Insurance, controlată de afaceristul Dan Odobescu, cumnatul fostului premier Adrian Năstase, urma să fie cumpărată în vara acestui an de fondul de investiții olandez I3CP, în spatele căruia se află Biserica Ortodoxă a Greciei. Negocierile dintre cele două părți au fost făcute publice, dar nu și valoarea la care urma să se facă tranzacția.

Cert este că, la finalul anului 2020, compania de asigurări avea active în valoare de peste 3,8 miliarde lei, capital social de 93,3 milioane de lei, rezerve tehnice de 2,6 miliarde de lei și provizioane de 3,9 milioane de lei. Mai mult, City Insurance era cel mai mare asigurator din România, cu prime brute subscrise de peste 2,3 miliarde de lei în 2020.

În toiul negocierilor, pe 3 iunie 2021, Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară (ASF) a emis Decizia 714 prin care obliga compania City Insurance să transmită spre aprobare un plan de finanțare pe termen scurt și un plan de redresare refăcut. Pentru planul de finanțare, compania avea termen de o lună de zile, iar, pentru planul de redresare, două luni de la data primirii deciziei.

„Termenul ce decurge din Decizia A.S.F. nr. 714/03.06.2021 pentru restabilirea MCR (cerința minimă de capital - n.r.) a fost data de 04.09.2021 (respectiv prima zi lucrătoare 06.09.2021)", menționează ASF într-un comunicat de presă.

O zi mai târziu, ASF a desemnat Fondul de Garantare a Asiguraților (FGA) ca administrator temporar în vederea înlocuirii conducerii companiei City Insurance. Ulterior, pe 17 septembrie 2021, Autoritatea de Supraveghere Financiară a anunțat că respinge planul de finanțare pe termen scurt și planul de redresare, dar și că retrage autorizația de funcționare a companiei City Insurance. Tot atunci, ASF a mai susținut că urma să promoveze o cerere privind deschiderea procedurii falimentului.

ASF a menționat în comunicatul de presă că „Planul de finanțare pe termen scurt și Planul de redresare sunt în mod evident neadecvate și nu asigură restabilirea situației financiare a societății și, pe de o parte, solvabilitatea societății este în continuă deteriorare iar, pe de altă parte, societatea se află în incapacitate vădită de plată".

Întârzierile fatale

Decizia de declarare a falimentului City Insurance a fost atacată de companie la Curtea de Apel București. Conform documentelor obținute de *Newsweek România*, reiese că City Insurance a depus cele două planuri la ASF spre aprobare pe 5 iulie, respectiv pe 4 august 2021. ASF avea obligația ca în termen de 30 de zile să analizeze documentele și să emită o decizie cu privire la acestea. Adică să le respingă

DE

PETRU ZOLTAN
petru.zoltan@newsweek.ro

dacă Consiliul de Conducere al ASF considera că planurile sunt neadecvate. Ceea ce nu s-a întâmplat în termenul legal. De abia pe 17 septembrie 2021, Autoritatea de Supraveghere Financiară a anunțat că cele două planuri sunt „neadecvate".

Respingerea planurilor a fost justificată de ASF prin faptul că „s-a depășit cu bună știință termenul de restabilire a indicatorilor societății". Adică indicatorii MCR și SCR. Primul reprezintă cerința minimă de capital, iar cel de-al doilea cerința de capital de solvabilitate. City Insurance trebuia să facă dovada că are fondurile necesare pentru a acoperi cei doi indicatori.

Indicatorul SCR avea termen de restabilire data de 30 septembrie, în timp ce indicatorul MCR avea ca termen de restabilire data de 6 septembrie 2021. Termen pe care City Insurance l-a depășit cu șase zile. De abia pe 12 septembrie, reprezentanții companiei City Insurance au transmis la ASF documentele din care rezulta că ar fi obținut un împrumut subordonat de 100 de milioane de euro sub formă de numerar de la fondul de investiții I3CP Holding BV.

City plânge după împrumutul ignorat

Banii urma să fie folosiți „în scopul acoperirii MCR și/sau, în măsura permisă de lege, sub formă de echivalent de numerar pentru acoperirea diferenței rămase până la și pentru acoperirea SCR", se menționează în documentele obținute de *Newsweek România* de la surse din cadrul ASF. Totodată, ASF era informată că fondurile ar fi urmat să fie transferate în conturile City Insurance în termen de cinci zile lucrătoare de la data la care notifica fondul de investiții. Apoi, printr-un mecanism de conversie, împrumutul subordonat urma să fie transformat în acțiuni ordinare.

Contractul de împrumut și mecanismul de conversie urma să fie analizate și aprobate de către Consiliul de Conducere al ASF. Nu s-a mai întâmplat,

Prăbușirea City Insurance crește cheltuielile proprietarilor de autoturisme cu aproape un miliard de euro pe an

FOTO: INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA

COMPANIE
City Insurance are un sediu impunător în București, dar și foarte multe probleme financiare

pentru că ASF a decis ca City Insurance să intre în faliment.

„Aprobarea cumulată a celor două instrumente ar fi condus la restabilirea fără dubii a cerințelor de MCR și SCR, astfel cum acestea sunt descrise la art. 71 din Legea nr. 237/2015", se menționează în documentele depuse la instanță de City Insurance.

Cu cât s-a scumpit RCA

Cristian Roșu, vicepreședintele ASF pe sectorul Asigurări - Reasigurări, a menționat într-un răspuns la o interpelare parlamentară că ieșirea de pe piață a City Insurance a generat creșterea prețurilor la polițele RCA.

„Ținând cont de gradul ridicat de concentrare a pieței asigurărilor de răspundere civilă auto (RCA) din România, dat de un număr redus de societăți ce practică RCA și a cotelor de piață semnificative pe care le dețineau primele două societăți de asigurare (City Insurance și Euroins România), ieșirea de pe piață a unui asigurator va determina creșteri ale prețurilor", susține vicepreședintele Cristian Roșu. El mai susține că majorarea prețurilor la RCA poate fi generată și de evoluția „creșterii daunalității" și a „costurilor specifice cu reparațiile".

La sfârșitul anului 2019, în România erau înregistrate 8.749.390 de vehicule, conform datelor făcute publice de la Institutul Național de Statistică. După dispariția companiei City Insurance, prețul polițelor RCA a crescut în medie cu 100 de euro anual. Un calcul estimativ arată că, astfel, pentru cele aproape 8,8 milioane de autoturisme se vor plăti polite RCA mai mari cu în jur de 880 de milioane de euro.

Nici Biserica Greciei nu a putut salva City Insurance

Compania de asigurări a fost aproape să scape cu sprijinul ortodocșilor greci, dar ASF s-a opus.

FONDUL OLANDEZ DE INVESTIȚII I3CP, finanțat de Biserica Ortodoxă Greacă, și-a arătat intenția să pompeze 100 de milioane de euro în compania City Insurance pentru a o salva de faliment, dar a ratat termenele impuse de Autoritatea de Supraveghere Financiară de la București.

Mai mult, fondul de investiții ar fi intenționat să ajute compania românească de asigurări cu alte 300 de milioane de euro, din care 50 de milioane de euro ar fi reprezentat obligațiuni guvernamentale emise de statul elen.

Proprietatea de 890 de milioane de euro

Fondul de investiții olandez I3CP este condus de afaceristul american Matt Fairfield și finanțat de Biserica Ortodoxă Greacă. Pe 5 septembrie 2021, Biserica Ortodoxă Greacă a ipotecat o proprietate a Orfelinatului Bisericesc din Vouliagmeni al Arhidiocezei Atenei, proprietate a cărei valoare înregistrată la Oficiul Public Cadastral din orașul Vouliagmeni este de 890 de milioane de euro. Proprietatea de la Megalo Kavouri, cu ieșire la mare, din orașul Vouliagmeni, este compusă dintr-o pădure de pini protejată și clădirea unui orfeliant. Aceasta este considerată una dintre cele mai scumpe proprietăți din Grecia. O parte din bani urma să fie alocată companiei românești City Insurance, potrivit unor documente depuse la instanță de City Insurance și consultate de *Newsweek România*. Compania de asigurări nu a depus la ASF și o evaluare independentă a proprietății din Grecia.

O zi mai târziu, în data de 6 septembrie, acționarii Ciy Insurance s-au reunit în cadrul unei Adunări Generale Extraordinare în care au decis să completeze planurile de finanțare și de redresare financiară întocmite în conformitate cu deciziile ASF. Atunci s-a decis să fie luate în calcul instrumente de finanțare în cuantum de 300 de milioane de euro pentru a acoperi cerința minimă de capital (MCR) și cerința de capital de solvabilitate (SCR).

Suma de 300 de milioane de euro, potrivit planurilor City Insurance, ar fi fost alcătuită din două componente. Astfel, 50 de milioane de euro ar fi reprezentat obligațiuni guvernamentale emise de statul elen. Restul sumei, de 250 de milioane, bani necesari pentru asigurarea capitalului de solvabilitate, era asociată ipotecii emise de Biserica Ortodoxă Greacă.

Ajutorul financiar pe care acționarii City Insurance mizau a venit prea târziu și din surse care nu puteau fi luate în considerare

„Garantul (I3CP - n.r.) a emis această Scrisoare de Garanție în favoarea Beneficiarului – Societate de Asigurare și Reasigurare City Insurance – pentru a garanta obligațiile care incumbă Beneficiarul pentru suma maximă de 300.000.000 EUR, această scrisoare fiind emisă pentru o perioadă de timp nedeterminată", se menționează într-un document remis ASF.

100 de milioane de euro numerar

În data de 15 septembrie 2021, City Insurance a semnat un contract de împrumut cu fondul de investiții olandez I3CP pentru suma de 100 de milioane de euro. „Împrumutatorul pune la dispoziția împrumutatului un împrumut subordonat în cuantum de 100.000.000 euro sub formă de numerar (în scopul acoperirii MCR) și/sau în măsura permisă de lege, sub formă de echivalent", se menționează în contractul de împrumut consultat de *Newsweek România*.

Conform contractului de împrumut, banii urma să ajungă în conturile City Insurance în maximum cinci zile de la notificarea transmisă în acest sens, adică pe 20 septembrie 2021. Această sumă de bani urma să fie transformată automat în acțiuni ordinare. Pentru sumele de bani neconvertite în acțiuni, City Insurance ar fi plătit o dobândă anuală de 8%.

ASF nu a avizat împrumuturile

Pentru a beneficia de cele două instrumente de finanțare în cuantum de 300 de milioane de euro, cât și de împrumutul de 100 de milioane de euro, City Insurance avea nevoie de un aviz din partea Autorității de Supraveghere Financiară.

Însă Autoritatea nu și-a dat acordul pentru că respectivele tipuri de finanțare nu s-ar „încadra în categoria fondurilor prevăzute de lege pentru

FOTO: TRIPADVISOR.COM; INQUAM PHOTOS / OCTAV GANEA; NEOSKOSMOS.COM

IPOTECĂ
Arhiepiscopul Atenei și Întregii Grecii, Ieronymus (jos), a pus ipotecă o plajă din Vougliameni (Grecia) pentru a impresiona ASF

acoperirea indicatorilor" MCR și SCR. În replică, reprezentanții City Insurance au susținut în fața judecătorilor de la Curtea de Apel București că „ambele instrumente financiare pot fi puse în executare doar ulterior momentului la care autoritatea își dă avizul asupra lor, obligații ce incumbă autorității în temeiul Directivei Solvabilitate II și Regulamentul Delegat nr. 2015/35".

ASF a mai argumentat că instrumentele de finanțare prezentate de City Insurance sunt fonduri auxiliare, care nu se încadrează în categoria celor prevăzute de lege pentru acoperirea MCR. Avocații firmei de asigurări au susținut în instanță că fondurile subordonate, apelat și vărsate reprezintă fonduri proprii de bază ce sunt luate în calculul MCR, conform Regulamentului Delegat nr. 2015/35 și cu aplicarea punctului 1.34 din Ghidul EIOPA.

Datorii de 31 de milioane de euro

Argumentele companiei de asigurări însă, nu i-au convins pe reprezentanții Autorității de Supraveghere Financiară, iar decizia 1.148 din 17 septembrie 2021 privind retragerea autorizației de funcționare a City Insurance, constatarea stării de insolvență și deschiderea procedurii de faliment a fost publicată în "Monitorul Oficial" zece zile mai târziu.

„Pentru a evalua oportunitatea măsurii de suspendare, trebuie observat că ASF avea posibilitatea reală de a aproba planul de finanțare pe termen scurt pentru restabilirea fondurilor proprii eligibile care acoperă cerințele de solvabilitate MCR.

Astfel siguranța asiguraților ar fi fost pe deplin satisfăcută, în condițiile în care, la data luării deciziei, erau exigibile datorii în valoare de 173.486.500 lei (aprox. 31 mil euro), care ar fi fost acoperite cu prisosință de împrumutul de 100.000.000 euro", au mai arătat avocații City Insurance în documentele depuse la instanță.

AFACERI

O declarație de profit și pierderi pentru viața ta

Ajutor pentru a face față stresului și epuizării: Gândește-te la resursele tale emoționale și la alte resurse ca la un portofoliu

DE

ROBIN ABRAHAMS

ȘI

BORIS GROYSBERG

AI AJUNS VREODATĂ ACASĂ la sfârșitul unei zile de muncă prea obosit pentru a găti sau chiar pentru a comanda cina și ai adormit cu hainele pe tine? Acel punct în care ai consumat tot și nu mai ai posibilitatea să-ți îmbunătățești situația este cunoscut sub numele de „epuizare a resurselor". Face parte dintr-o teorie numită „conservarea resurselor", un mod de a gândi despre stres, traumă și epuizare care a devenit din ce în ce mai influent de când psihologul Stevan Hobfoll l-a introdus în 1989.

Toată lumea are nevoie de hrană și somn, dar daunele specifice pe care le provoacă „nopțile albe" depind de circumstanțele și resursele fiecărui individ. Să luăm în considerare trei persoane diferite:

➢ **Alex** *este o asistentă medicală la camera de urgență, în vârstă de 56 de ani, care plănuia să se mute într-un loc de muncă mai puțin solicitant înainte de a lovi pandemia. Este căsătorită și are un copil adolescent. Ea are asemenea nopți albe de mai multe ori pe săptămână și este supărată pe soțul ei, Lonnie, pentru că nu reușește să se descurce acasă.*

➢ **Miguel** *este un imigrant de 22 de ani care lucrează într-o fabrică de procesare a cărnii pentru a-și întreține familia rămasă acasă. A lucrat de noapte în mod repetat în ultimul an. Nu are asigurare medicală și engleza lui este slabă.*

➢ **Sandra** *este o avocată în vârstă de 42 de ani, care vine acasă după o noapte petrecută în oraș cu colegii care sărbătoresc o mare victorie în instanță. Este divorțată, fără copii, și câștigă un salariu de șase cifre cu beneficii excelente pentru sănătate.*

Pentru Miguel și Alex, fiecare noapte albă le reduce câte puțin din bunăstarea mentală și fizică. Sandra, pe de altă parte, poate suferi dureri de cap și indigestie a doua zi, dar își trăiește noaptea albă ca un eveniment general pozitiv și o sursă de amintiri fericite.

P&L-ul vieții

Teoria conservării resurselor (COR) poate fi gândită ca o declarație de profit și pierdere (P&L) pentru viața fiecăruia. În mod universal, oamenii își doresc aceleași bunuri fundamentale: o imagine de sine pozitivă; sănătate și bunăstare; o viață liniștită; un simț al sensului și al scopului; familia și prietenii (și toate aceste lucruri bune și pentru ei, de asemenea). Suntem profund motivați să obținem aceste beneficii. Acest lucru necesită investirea resurselor noastre personale, pe care Hobfoll le împarte în patru categorii:

➢ **Caracteristicile personale,** inclusiv educația; stima de sine; sănătatea; simțul umorului; optimismul; rezistența; capacitatea de a organiza

FOTO: UWE UMSTÄTTER/GETTY

sarcini; auto-disciplina; sentimentul că ai realizat obiectivele și nevoia de a fi apreciat de alții.

➢ **Bunuri materiale,** cum ar fi transportul personal; îmbrăcămintea; locuința și mobilierul; echipamentul necesar pentru muncă și menaj; obiecte de primă necesitate și „extra" pentru copii; economii și fonduri de urgență; asigurare; garanția de pensionare; active de creștere.

➢ **Energie,** cum ar fi timpul petrecut pentru a-ți menține sănătatea, relațiile și proprietățile; credit bun; educație și formare continuă; ajutor practic la serviciu și acasă.

➢ **Condiții,** inclusiv o familie iubitoare și care te susține, sănătoasă; statutul la locul de muncă; cel puțin un prieten apropiat; un șef și colegi buni; implicarea într-un grup comunitar de sprijin.

Uneori, oamenii suferă pierderi pe care nu le poți compensa. Când se întâmplă acest lucru, este firesc să te simți frustrat și neputincios

STRESAT?
Acel punct în care ai consumat tot și nu mai ai posibilitatea să-ți îmbunătățești situația este cunoscut sub numele de „epuizare a resurselor" – o stare care s-ar putea să se fi înrăutățit de la începutul pandemiei.

Aceste resurse ne permit să acționăm, să ne simțim bine cu noi înșine, să înțelegem lumea din jurul nostru și să răspundem la aceasta. Ne permit, în mod esențial, să obținem mai multe resurse. Și cu asta ne ocupăm cea mai mare parte a timpului. Gestionarea cu succes a vieții implică plasarea resurselor acolo unde vor produce cel mai bine.

Stresul, în analiza lui Hobfoll, este definit ca orice amenințare sau care implică o pierdere netă de resurse.

O serie suficientă de evenimente negative poate provoca daune chiar și celui mai robust portofoliu de resurse personale. Acesta este momentul în care o persoană intră în starea de epuizare a resurselor - o Noapte Albă care durează pentru totdeauna. O persoană poate deveni epuizată la nivel global, până la punctul în care nu mai are niciun fel de resurse pentru a se întreține, sau poate fi epuizată într-o singură gamă specială de resurse (de exemplu, faliment financiar, dar cu o comunitate de prieteni care o susține și cu o sănătate fizică bună).

Ce este reziliența?

Reziliența, potrivit COR, nu este o calitate interioară pe care unii oameni o posedă în cantități mai mari decât alții, ci o reflectare a profunzimii și lărgimii portofoliilor de resurse ale oamenilor - esențial, accesul lor la sprijin social din partea altor persoane și organizații. Energia individuală și puterea voinței sunt suficiente până la un punct. Cercetări ample indică faptul că atunci când oamenii sunt supuși unui stres cronic, extrem, caracteristicile lor personale vor fi, la un moment dat, sub

sarcina de a gestiona circumstanţele şi vor intra într-un ciclu de pierdere.

În timpul unui ciclu de pierdere, câştigurile mici de resurse capătă o importanţă imensă. Ciclul scurt de pierdere al unei nopţi albe este oprit chiar şi de câteva ore de somn agitat. Ciclul mai mare în care noaptea pierdută e deja o rutină poate să nu fi fost schimbat, dar dimineaţă, chiar dacă este epuizat, Miguel va avea energia şi claritatea pentru a lua micul dejun. Puţină odihnă duce la capacitatea de a obţine hrană, care oferă suficientă energie pentru a te îmbrăca şi a merge la muncă. Un câştig puţin mai mare poate schimba echilibrul în moduri surprinzătoare.

Ce se întâmplă dacă Alex ar veni acasă într-o noapte şi soţul ei ar avea o oală cu chili pe aragaz şi ar continua să gătească cina şi să împacheteze resturile pentru prânzul ei? Imaginează-ţi diferenţa pe care ar face-o asupra sănătăţii ei, căsniciei lor, întregii ei perspective mentale – şi bunăstării pacienţilor ei.

Ajutor practic pentru tine şi pentru alţii

După cum indică ultimul exemplu, COR nu este un joc cu sumă zero - îmbunătăţirea resurselor unei persoane aduce beneficii tuturor celor din jur. Iată câteva sfaturi pentru a pune teoria în practică:

Pentru tine

➤ **Fă un inventar al resurselor personale.** Este posibil să ai o listă undeva cu toate activele şi proprietăţile tale financiare. Acum este momentul să extinzi această listă pentru a include toate resursele - posesiuni, calităţi personale, condiţii şi energii - care îţi fac viaţa deopotrivă trăibilă şi demnă de trăit. Înţelege unde trebuie consolidat portofoliul tău şi unde ai un surplus de investit.

➤ **Evaluează sfaturile şi oportunităţile prin aceste lentile.** Mărturia personală şi cercetarea psihologică diferă deopotrivă în privinţa faptului dacă anumite condiţii - căsătorie, deţinerea de animale de companie, orele flexibile - sunt benefice sau nu. Acest lucru se datorează faptului că aceste condiţii pot îmbunătăţi sau ameninţa celelalte resurse ale unei persoane. Un program flexibil înseamnă mai mult timp pentru propriile proiecte sau pentru animale de companie – ori permisiunea generală pentru socrii tăi de a cere favoruri?

➤ **Jocul chestiunilor minore este pe primul loc.** Dacă observi un ciclu de pierdere emoţională în desfăşurare, fă tot ce poţi pentru a crea un câştig minor şi apoi construieşte pe acel câştig. Doar sentimentul că acţionezi sau de a şti că o altă persoană este de partea ta, îţi poate oferi claritatea şi energia pentru a face un pas mai semnificativ şi apoi altul.

➤ **Dă doar ce poţi.** Nu intra în faliment pentru alţii. Acesta este un punct de vedere frecvent: „Pune-ţi propria mască înainte de a-i ajuta pe alţii". Cu toate acestea, chiar dacă insistă pe faptul că ciclurile de pierdere accelerează rapid, COR oferă o perspectivă şi mai clară asupra motivului pentru care este nesustenabil şi dăunător tuturor pe termen lung să te epuizezi pentru alţi oameni. În acelaşi timp, dă doar ceea ce poţi tu: toată lumea are nevoie de multe tipuri diferite de sprijin social şi, pentru orice persoană, eşti în măsură

Gestionarea cu succes a vieţii implică plasarea resurselor acolo unde vor produce cel mai bine

SALVEAZĂ-TE ÎNTÂI PE TINE
Te simţi epuizat? Autorii spun: „Nu intra în faliment pentru alţii". Pe termen lung, nimeni nu câştigă în acest scenariu.

să satisfaci unele nevoi, dar nu toate.

➤ **Echilibrează portofoliul grupului tău.** Deoarece oamenii au portofolii de resurse diferite, sarcinile sau situațiile care epuizează o persoană îi pot afecta puțin sau deloc pe alții. Familiile și echipele implicate într-un proiect, în special, ar trebui să fie conștiente de diferențele dintre membrii lor și să aloce sarcinile în consecință, în special în perioadele în care solicitările pentru toată lumea sunt mari.

➤ **Dă-le putere celorlalți, lăsându-i să te ajute.** A te simți competent și capabil este, în sine, o resursă psihologică cheie care se poate transfera de la o situație la alta. Asta înseamnă că a le cere altora ajutorul pe care își permit să-l ofere le poate oferi, în același timp, ceva de valoare.

Ajutându-i pe alții

Nu există o linie strălucitoare între a te ajuta pe tine însuți și a-i ajuta pe ceilalți în paradigma COR - ajutorul și ciclurile de câștig se întăresc reciproc.

O serie suficientă de evenimente negative poate provoca daune chiar și celui mai robust portofoliu de resurse personale

Ține cont de COR când asculți. Oamenii reacționează la pierdere în multe moduri diferite - tristețe, furie, frică, paralizie, umilință. Când prietenii, familia sau colegii își exprimă aceste emoții, ascultă ce pierdere (sau amenințarea de pierdere) se află în spatele lor. Recunoaște, validează și fii empatic cu emoțiile lor. Încearcă să înțelegi natura pierderii. Există vreun aspect pe care îl poți compensa?

Nu impune o taxă pe simpatie. Uneori, oamenii suferă pierderi pe care nu le poți compensa. Când se întâmplă acest lucru, este firesc să te simți frustrat și neputincios. Trebuie să faci față acestor sentimente. Nu cere înțelegere pentru că ai spus „nu" de la persoana căreia îi spui „nu". Procesează acele sentimente cu altcineva.

AJUTORUL MERGE ÎN DOUĂ DIRECȚII
A da o mână de ajutor altora poate fi încurajator: „A cere altora ajutorul pe care își permit să-l ofere poate, de asemenea, să le ofere ceva de valoare".

Alegerile proaste au motive bune. Un principiu de bază al COR este că oamenii își doresc în mod inerent și urmăresc ceea ce este bun: sănătate, relații, sens. Facem cele mai bune alegeri pe care le putem face, având în vedere resursele și mediul nostru – ceea ce înseamnă că alegerile unor oameni pot fi, în mod obiectiv, groaznice. Miguel fumează, deși este scump și nesănătos, de exemplu, pentru că îl menține concentrat și îi oferă pauze la serviciu. Ia în considerare acest lucru înainte de a judeca sau de a oferi sfaturi.

Îmbunătățește oferta, reducerea. A ajuta oamenii să facă alegeri mai bune înseamnă fie să-și mărească resursele, fie să reducă cerințele pentru aceste resurse. Ce l-ar ajuta pe Miguel să renunțe la fumat? Avertismente în spaniolă de la doctori? Probabil ca nu. Miguel nu duce lipsă de cunoștințe despre efectul țigărilor asupra sănătății. Resursa de care are nevoie este un loc de muncă în care nu riscă să-și piardă o mână dacă își pierde concentrarea și în care toți angajații primesc pauze regulate. ◘

➤ **Robin Abrahams** *este cercetător asociat la Harvard Business School.* **Boris Groysberg** *este profesor de administrare a afacerilor la Harvard Business School și co-autor al cărții* TALK, INC.: CUM LIDERII ÎN CARE AI ÎNCREDERE FOLOSESC CONVERSAȚIA PENTRU A-ȘI ÎNTĂRI ORGANIZAȚIILE *(Harvard Business Review Press).*

FOTO: GETTY; DREAPTA: GIORGIO FOCHESATO/GETTY

MEDIU ȘI POLITICĂ

SALVAREA

La reuniunea G 20 de la Roma (30-31 octombrie), economiile dezvoltate au găsit cu greu consensul în privința modalităților care ar putea duce la respectarea Acordului de la Paris pe tema climei, din 2015. Un nou acord a venit, în cele din urmă: emisiile de gaze ar trebui să se reducă la zero până la mijlocul acestui secol.

Comunicatul G 20 a reafirmat angajamentul principalelor economii față de înțelegerea de acum 6 ani, din capitala Franței, acord care ar fi menit să limiteze media temperaturii de pe glob cu mult sub 2 grade, de preferință cu 1,5 grade Celsius.

Dar reuniunea G 20 nu a putut stabili și un termen limită în privința reducerii la zero a emisiilor.

Câteva angajamente lăudabile

Liderii au convenit să nu mai finanțeze noi [illegible] energetice bazate pe cărbune, dar [illegible]

creșterea temperaturilor, după cum nu au hotărât nici vreun termen limită până la care să realizeze acest lucru. Și încă un aspect nu este clar: cum vor fi sancționate statele (mari și puternice) care nu-și vor respecta angajamentele?

Economiile din G 20 sunt răspunzătoare de aproximativ 75% din emisiile poluante la nivel mondial. La conferința de presă de la închiderea reuniunii, președintele SUA Joe Biden a lăudat eforturile depuse de membrii G 20 pentru a soluționa problemele legate de schimbarea climei, dar a atras atenția că Rusia, China și Arabia Saudită s-au opus unei declarații mai categorice pe această temă.

Mai multe speranțe se legau, totuși, de reuniunea COP 26 de la Glasgow (31 octombrie - 2 noiembrie). Și, iarăși, rezultatele aveau să fie încurajatoare în formă, discutabile în fond.

Conferința trebuie (sau ar fi trebuit) să mar[illegible]

ne pentru a limita încălzirea globală la 1,5 grade Celsius până la finalul acestui secol, după cum afirma președintele american Joe Biden, la finalul turneului său în Europa.

La Glasgow, SUA și UE s-au angajat să reducă emisiile de metan cu 30% până în 2030. Alături de președintele Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, liderul american Joe Biden a lansat oficial și un angajament global privind metanul, care a fost negociat timp de mai multe luni.

De asemenea, statele și-au luat un încurajator angajament pentru oprirea defrișărilor până la sfârșitul deceniului, dar și pentru acțiuni de împădurire.

Țările care au semnat documentul găzduiesc 85% din suprafața verde a planetei. Oprirea defrișărilor va avea o finanțare relativ generoasă. Pachetul include circa 17 miliarde de dolari, finanțare publică și privată pentru restaurarea terenurilor degradate, sprijinirea comunităților indigene, protejarea pădurilor și atenuarea daunelor provo-

Principalele economii ale lumii par să fi marcat un progres în tentativa lor de a reduce încălzirea globală la 1,5 grade C. Dar pașii înainte înregistrați la recentele reuniuni G 20 și COP 26 Glasgow sunt suficienți pentru a garanta o acțiune cu rezultate palpabile? Cele două reuniuni au scos în evidență diviziuni importante. – *Ovidiu Nahoi*

PLANETEI

cate de incendiile de pădure.

State sărace, precum Indonezia sau Congo, vor fi printre principalii beneficiari.

SUA revin pe frontul climatic, Rusia și China fac opoziție

Dar reuniunea de la Glasgow a scos în evidență mai curând diferențele majore de vederi dintre marii poluatori ai lumii. India a făcut notă discordantă, asumându-și obiectivul neutralității carbonului de-abia din 2070. O poziție care a generat dezamăgire și pe care unii comentatori o pun pe seama naționalismului exacerbat al premierului Narendra Modi. Pentru alții, a fost un mesaj direct de opoziție la adresa Occidentului – liderul indian vrea să se pună în fruntea grupului celor „nealiniați".

Mai mult, președinții din Rusia, China și Brazilia au decis să nu participe la COP 26, deși aceste state au de jucat un rol cheie în lupta împotriva schimbărilor climatice.

În mesajul video trimis la summit, președintele rus Vladimir Putin a subliniat că, pentru a urmări construirea unei economii cu emisii zero până în 2060, Rusia se va baza pe resursele ecosistemelor forestiere și pe capacitatea lor semnificativă de a absorbi dioxidul de carbon pentru a produce oxigen. El a adăugat că țara sa deține aproximativ 20% din pădurile lumii.

Pe scurt: Rusia și China se pronunță pentru o tranziție mai lentă. Președintele Xi Jinping, care nu a părăsit deloc China de la începutul pandemiei, a trimis doar o scrisoare, plină de bune intenții, dar fără mari promisiuni. Potrivit Ministerului de Externe chinez, Xi Jinping ar fi putut participa în condițiile în care ar fi existat condiții pentru o legătură virtuală. Rusiei și Chinei i s-a adăugat Turcia – președintele Recep Tayip Erdogan a invocat motive de securitate.

Aparenta lipsă de entuziasm din partea Beijingului și a Moscovei în lupta împotriva schimbărilor climatice este pusă de comentatori nu atât pe seama daunelor cauzate de pandemie economiilor lor, cât mai ales pe seama dependenței de combustibilii fosili.

Rusia se află într-o adevărată ofensivă gaziferă la adresa clienților vest-europeni. Parlamentul European și Comisia Europeană acuză Moscova că limitează în mod deliberat livrările de gaz pentru menținerea prețului la cote ridicate și împingerea Occidentului spre o dureroasă criză energetică în iarna care se apropie.

Președintele american Joe Biden nu a putut scăpa ocazia de a atrage atenția asupra forfait-ului ruso-chinez.

În opinia sa, președintele chinez Xi Jinping și președintele rus Vladimir Putin au comis o gravă eroare „întorcând spatele" Conferinței ONU privind schimbările climatice.

„Restul lumii a privit spre China și s-a întrebat, ce aduc?", a punctat președintele SUA, citat de Agenția France Presse. „Acesta este un subiect gigantic și au întors spatele. Cum poți să faci asta și să pretinzi leadership? Președintele chinez a pierdut o oportunitate de a influența oamenii din întreaga lume", a continuat Biden. „La fel este și cu Vladimir Putin".

„Noi ne-am prezentat. Şi, prin prezenţa noastră, am avut un impact profund asupra modului în care cred că restul lumii priveşte Statele Unite şi rolul lor de lider", a conchis liderul american.

Remarcile președintelui SUA reliefează o adevărată falie politică în privința abordării provocării climatice.

Climatosceptici din convingere sau... interes

Absenteistelor China, Rusia şi Turcia li se adaugă un alt grup de state climatosceptice, care încearcă să întârzie cât mai mult acțiunile de limitare a emisiilor.

State precum Arabia Saudită (absentă), Africa de Sud, Brazilia sau India au înregistrat o creștere economică accelerată în ultimii 30 de ani, ceea ce le-a plasat pe primele locuri ale poluatorilor mondiali. China este de departe lider în această privinţă. Adăugați în această grupă state precum Emiratele Arabe Unite, Iran, Kuweit sau Qatar. Pentru aceste state, petrolul este o resursă financiară indispensabilă și în același timp o sursă de influenţă regională și globală. Arabia Saudită a încercat să obţină ștergerea țintei de 1,5 C pentru încălzirea globală, stabilită la Forumul Climatic de la Paris din 2015. Saudiții au promis neutralitatea în carbon în 2060, dar promisiunile lor sunt foarte puțin credibile câtă vreme tocmai intenționează să-și crească capacitatea de producție de la 12 la 13 milioane de barili de țiței pe zi până în 2027.

Toate aceste state consideră că țările dezvoltate din Occident sunt în principal responsabile de degradarea climei, prin dezvoltarea lor accelerată pe baza combustibililor fosili, în ultimii 150 de ani. Din punctul lor de vedere, presiunile actuale legate de reducerea emisiilor de carbon țin de o anumită ipocrizie – Nordul bogat nu mai vrea să permită Sudului sărac să se dezvolte. Iar dacă vrea, într-adevăr, să facă pași înainte în lupta contra încălzirii globale, atunci Occidentul nu are decât să plătească mai mult, mult mai mult decât se angajează în momentul de față.

Divergențe și în Occident

Problema este că nici naţiunile care împreună constituie „Occidentul" nu se află pe aceeași lungime de undă.

State dezvoltate precum Australia, Canada, SUA, Norvegia, Germania beneficiază de mari resurse convenționale (cărbune, petrol, gaze de șist), iar lobby-ul acestor industrii este foarte puternic.

„Am spus foarte clar că nu ne vom închide minele de cărbune sau centralele noastre de cărbune", a declarat ministrul australian al Resurselor, Keith Pitt, pentru ABC. Cererea de cărbune trebuie să crească până în 2030, a asigurat ministrul, care a adăugat că țara sa dispune de cărbune de foarte bună calitate, care va fi cerut în întreaga lume și va asigura slujbe în Australia.

În Uniunea Europeană, fronda țărilor central-europene față de vechii membri din Vest se resimte și pe teren climatic.

Uniunea Europeană (UE) a promis să devină neutră din punct de vedere climatic până în 2050. Valul de căldură din vara anului 2021 înregistrat în Europa, cu riscul crescut de incendii, inundațiile devastatoare din Germania și Belgia, tornadele devastatoare înregistrate în Polonia și Cehia, toate au constituit semnale mai mult decât îngrijorătoare. Suntem în al doisprezecelea ceas, au atras atenția experții climatici.

Pactul verde european întruchipează strategia pe termen lung a UE de a deveni neutră din punct de vedere climatic. Dar acest obiectiv ambițios poate fi atins doar dacă toate țările europene își sporesc eforturile și iau măsuri urgente. Țările grupului Vișegrad, în general, se numără printre cele care fac cele mai puține eforturi pentru a contracara catastrofa climatică, amenințând chiar să blocheze noul proiect ambițios al Uniunii, Fit for 55 (reducerea cu 55% a emisiilor până în 2030).

Acestea își propun ținte mai îndepărtate privind neutralitatea (la orizontul anilor 2040) și resping ideea introducerii taxei carbon pentru locuințele și automobilele private.

Gergely Gulyás, ministrul ungar responsabil cu cabinetul premierului, a avertizat la începutul lunii noiembrie că statele central europene vor respinge planurile climatice dacă Bruxelles va insista să impoziteze locuințele și automobilele cetățenilor.

ȚĂRILE DEZVOLTATE DIN OCCIDENT **SUNT ÎN PRINCIPAL RESPONSABILE** DE DEGRADAREA CLIMEI, AFIRMĂ ȚĂRILE MAI PUȚIN DEZVOLTATE

TEHNOLOGIE NOUĂ
Președinții Joe Biden și Klaus Iohannis au anunțat, la Glasgow, construcția unui reactor nuclear de mici dimensiuni în România, o tehnologie nouă, folosită pe submarinele nucleare

SUA contraatacă în Europa de Est cu tehnologia nucleară

Pe fondul atâtor diviziuni globale și regionale, SUA se pregătesc să facă un pas important în direcția reducerii dependenței estului Europei de resursele gazifere din Rusia.

Chiar la Glasgow, președinții Joe Biden și Klaus Iohannis au anunțat planul de construcție în România a primei centrale cu reactoare nucleare de mici dimensiuni (SMR), cea mai nouă tehnologie nucleară civilă.

Centrala va fi construită în parteneriat cu NuScale Power și va include 6 module. Inițial vor fi create peste 3.700 de locuri de muncă în SUA și România, cu potențial de a se ajunge la 30.000 pe măsură ce proiectul se va dezvolta, a precizat Casa Albă.

Astfel de mini-centrale, bazându-se pe tehnologii aplicate la submarinele nucleare, pot furniza energie pentru generarea de electricitate, încălzire centrală, desalinizare, producere de hidrogen și alte aplicații.

Presa de specialitate vorbește despre un design revoluționar de reactor modular mic (SMR), realizat complet din fabrică, capabil să genereze 77 MW de energie electrică folosind o versiune mai sigură, mai mică și scalabilă a tehnologiei reactoarelor cu apă sub presiune. Centralele electrice pot găzdui până la patru, șase sau 12 module de putere individuale și oferă beneficiile energiei fără carbon, reducând eforturile financiare asociate cu instalațiile nucleare de dimensiuni mari. Potrivit Bussineswire, investitorul majoritar în NuScale este Fluor Corporation, o companie globală de inginerie, achiziții și construcții cu o istorie de 70 de ani în domeniul energiei nucleare comerciale.

Producătorul explorează acum extinderea programului în Ucraina și Polonia, două țări puternic dependente de resurse fosile și aflate sub presiunea Rusiei. Varșovia și Kiev au criticat vehement construirea conductei North Stream 2 care leagă direct Rusia de Germania ocolind Ucraina. Sub administrația Trump, Washingtonul a considerat proiectul o greșeală și chiar a impus sancțiuni companiilor implicate. Administrația Biden și-a păstrat atitudinea critică dar, în efortul său de a-și consolida relația cu Europa, a acceptat proiectul, considerându-l prea avansat pentru a mai putea fi oprit.

Acum însă, Statele Unite „contraatacă" în regiune cu noua tehnologie nucleară.

Uniunea Europeană și falia vaccinării

DE

OVIDIU NAHOI

EXISTĂ O PROBLEMĂ CU HARTA vaccinării în Uniunea Europeană, o hartă cu nuanțe tot mai diluate către centru și est, în cel de-al patrulea val de pandemie. Iar întrebarea este dacă nu cumva aceste diferențe ascund probleme și diviziuni mai profunde. Cum le va aborda Europa?

În Bulgaria, doar mai puțin de un sfert din populația adultă era vaccinată în prima decadă a lunii noiembrie. În România, puțin peste o treime. Dar și alte țări din regiune care înregistrează creșteri ale îmbolnăvirilor și deceselor nu au o acoperire vaccinală suficientă pentru a putea ține sub control varianta Delta, extrem de contagioasă. Cifrele merg între 50 și 70 la sută, ceea ce înseamnă că milioane și milioane de est și central-europeni rămân neimunizați.

Aceste cifre pălesc în comparație cu ratele din vestul Europei, care depășesc în cele mai multe cazuri 70%.

Să fie, oare, doar reticențele generate de viteza descoperirii și testării vaccinurilor? Să fie mici diferențe culturale și educaționale?

Ultimul sondaj Eurobarometru realizat de Comisia Europeană arată și altceva. Și este posibil să ne aflăm în fața unei crize de încredere de dimensiuni mult mai largi.

Să privim doar către România, o țară până acum câtva timp puternic euro-optimistă și care în trei ani a văzut cum încrederea publică în Uniunea Europeană s-a prăbușit cu 17 procente. Pentru prima dată, Eurobarometrul din noiembrie indică mai puțin de jumătate răspunsuri pozitive (47%).

Este adevărat, încrederea în guvernul național se află la cote cu adevărat dezastruoase (între 70% și 80% opinii negative în diferitele regiuni ale țării). Dar aceasta nu este decât o nouă veste proastă în acest context.

Confuziile generate de Orban

Bulgaria traversează o lungă perioadă de instabilitate, cu alegeri parlamentare repetate și imposibilitatea constituirii unei majorități.

În țările central-europene, e adevărat, cu rate de vaccinare mai mari, opiniile publice sunt demult bombardate cu discursuri populiste. Vaccinul vine din Occident, de unde vin și grozăviile invocate de liderii populiști: minorități sexuale, urzelile lui Soros, imigrația, atacul la adresa identității naționale.

Există apoi și elemente specifice, cum ar fi atitudinea ambiguă a Bisericii Ortodoxe Române, din care s-au detașat voci vehement antivacciniste. Sau respingerea masivă a vaccinării de către masiva minoritate rusofonă din Estonia (doar 24% rată de imunizare la o medie națională de 57%). În Ungaria, jocul politic al lui Viktor Orban cu importul vaccinurilor chinezești, neaprobate în Uniunea Europeană, a generat confuzie.

Un val de suspiciune profundă în instituții mătură regiunea central și est-europeană, iar respingerea vaccinurilor este efectul și nu cauza.

Discursurile populiste au stimulat sentimentele identitare și se poate observa că refuzul vaccinului este pus adesea în strânsă legătură cu păstrarea tradițiilor. O ciudățenie, desigur, în contextul în care vaccinarea, în fostele țări comuniste era, oficial sau nu, obligatorie. Dar nu trebuie neapărat să găsim vreo logică în aceste abordări.

Deficit de încredere și de democrație

Ultimul raport privind antisemitismul în UE, realizat de Agenția Europeană pentru Drepturi Fundamentale (FRA), atrage atenția asupra creșterii antisemitismului în timpul pandemiei. Documentul subliniază că în ultima perioadă au apărut noi mituri antisemite și teorii ale conspirației, în special pe rețelele sociale.

FOTO: STEFANO GUIDI/GETTY IMAGES

Manifestaţiile împotriva vaccinării şi a certificatelor verzi au fost însoţite de cele mai multe ori de însemne şi sloganuri antisemite. Fie pandemia a fost pusă pe seama unei conspiraţii evreieşti, fie Holocaustul a fost minimalizat, protestatarii comparând restricţiile sanitare cu suferinţele poporului evreu din timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Cu instituţii slabe şi lideri populişti care menţin o relaţie ambiguă cu extrema dreaptă, statele din regiune nu s-au dovedit foarte active în combaterea antisemitismului nici înainte de pandemie, cu atât mai puţin după declanşarea acesteia. Iar vestea proastă este că acest deficit de încredere şi de democraţie va rămâne şi după ce pandemia se va stinge sau, cel puţin, oamenii se vor obişnui să trăiască cu virusul.

Întrebarea este în ce măsură instituţiile europene şi vechile democraţii din Vest vor avea răbdare cu năbădăioşii parteneri din Est.

Decalajul de consolidare democratică, deja resimţit odată cu ascensiunea populismului în regiune, a devenit evident şi pare că prăpastia se cască pe zi ce trece.

Şi poate că acoperirea acestei falii va reprezenta, pentru Europa post-pandemie, o provocare şi mai dificilă decât refacerea economică.

SPORT

Ce urmează după era sportivilor români de legendă

Campionii Ana-Maria Popescu și Marian Drăgulescu au participat la ultimele lor Jocuri Olimpice. Se încheie o eră a acestor sportivi legendari. În spatele lor vine însă un val de sportivi talentați.

MARIAN DRĂGULESCU (40 DE ANI), CEL MAI MEDALIAT gimnast român din istorie, s-a retras din activitatea sportivă după ce a participat la Campionatul Mondial din Japonia, care a avut loc în luna octombrie. El a inventat și o săritură care îi poartă numele și care este și astăzi executată de mult mai tinerii sportivi.

Marian are în palmares trei medalii la Jocurile Olimpice (obținute la Atena în 2004), un argint la sol și două de bronz, cu echipa și la sărituri; 10 medalii la Campionatele Mondiale (8 de aur și 2 de argint) și 18 medalii la Campionatele Europene (10 de aur, 6 de argint și 2 de bronz).

Marian Drăgulescu a anunțat că va candida pentru a deveni reprezentantul sportivilor la Federația Internațională de Gimnastică, funcție din care va face totul pentru a sprijini gimnaștii din România și nu numai.

În paralel, el a anunțat că își dorește să devină antrenor, pentru că nu poate sta departe de sala de gimnastică.

Ana-Maria Popescu (36 de ani), câștigătoarea medaliei de argint la Jocurile Olimpice de la Tokyo, se pregătește în continuare pentru a participa la competițiile interne și internaționale. Însă este greu de crezut că va mai participa la următoarea ediție a Jocurilor Olimpice.

În spatele celor doi mari sportivi se află însă mai mulți tineri care promit să le calce pe urme din punct de vedere al performanțelor.

Fenomenul David Popovici

Povestea sportivă a lui David Popovici începe la patru ani, atunci când a fost diagnosticat cu scolioză de către medicul pediatru, care le-a recomandat părinților să-l ducă la înot. Apoi David Popovici a fost cel mai rapid înotător din lume la vârsta lui, la 100 m liber, încă de la 14 ani. Este deținător al recordurilor mondiale în probele de 100 m și 200 m liber la juniori.

La numai 16 ani, a fost cel mai tânăr sportiv român care a participat la Jocurile Olimpice de la Tokyo, unde s-a calificat în trei finale, reușind să obțină locul 4 la proba de 200 m liber.

După ce a fost remarcat de toate marile publicații sportive, David Popovici a fost ofertat de mai multe universități din Statele Unite.

Tânărul înotător a ales să rămână ân România și să continue cu antrenorul care l-a consacrat.

„Eu vreau să continui să mă antrenez cu antrenorul, cu echipa mea și, implicit, dacă se va întâmpla asta, va trebui să rămân în România și pentru studii. Vreau să rămân alături de echipa mea și să continui studiile în România. Dar nu rămân aici pentru că neapărat vreau să continui studiile în România, vreau să continui înotul alături de oamenii pe care îi am în jurul meu, în care am maximă încredere.

Printre lucrurile de care aș putea să dispun eu în America ar fi parteneri de

DE

MIHAI DUȚĂ
mihai.duta@newsweek.ro

FENOMENUL
David Popovici. Marian Drăgulescu (stânga jos). Ana Maria Popescu (mijloc). Judoka Adrian Şulcă este campion mondial la juniori (dreapta jos) .

FOTO: DIN STÂNGA, ÎN SENSUL ACELOR DE CEASORNIC: INQUAM PHOTOS / MANASES SANDOR, ŞTEFAN CONSTANTIN. JUDO FEDERATION INTERNATIONAL: INQUAM PHOTOS / SABIN CZRSTOVEANU

antrenament mai pregătiți, la nivelul meu, sau poate mai sus, numai că, din punct de vedere al condițiilor, acum, cu echipa pe care o am și care mă sprijină, îmi este foarte bine aici", a declarat David Popovici.

El a devenit, la 6 noiembrie, primul înotător român campion european în bazin scurt la seniori, după ce a câștigat finala la 200 de metri liber, la Kazan, Rusia.

Judoka Adrian Şulcă, proaspăt campion mondial de juniori

Judoka Adrian Şulcă a câștigat medalia de aur la categoria 73 de kilograme la Campionatele Mondiale de juniori de la Olbia, Italia, competiție care a avut loc la începutul lunii octombrie. Sportivul român a obținut titlul mondial după o victorie prin ippon în finala disputată cu turcul Umalt Demirel. Cu câteva săptămâni înainte, Adrian Şulcă câștigase aurul la Campionatul European care a avut loc în Luxemburg. Triplu medaliat cu aur, la Jocurile Olimpice de Tineret, Campionatul European și Campionatul Mondial, tânărul judoka este deja unul dintre cei mai titrați sportivi, la o disciplină olimpică, din ultimii 30 de ani.

David Popovici a devenit primul înotător român campion european în bazin scurt

Adrian Şulcă este originar din Calafat, acolo unde a fost descoperit de antrenorul Alexandru Pop. Acum, la 20 de ani, sportivul român a fost admis la Universitatea Nihon din Tokyo, unde, pe lângă studii, se va antrena la cel mai înalt nivel în perspectiva Jocurilor Olimpice din 2024.

„Adrian Şulcă, puștiul din Calafat, a plecat pe un drum în care talentul a în-

tâlnit munca și încrederea, antrenori dedicați și oameni care îl ajută să își împlinească visul.

Pas cu pas, fiecare succes îl apropie de ceea ce își dorește cel mai mult.

Acum exact trei ani devenea campion olimpic de tineret, acum o lună a câștigat titlul european de juniori, iar acum a devenit cel mai bun junior din lume la categoria 73 kg", este descrierea făcută de Comitetul Olimpic și Sportiv Român.

Noua generație de campioni ai canotajului românesc

Canotajul este cea mai titrată disciplină olimpică din România, iar viitorul arată foarte promițător.

România a cucerit cinci medalii de aur și una de argint la Campionatul European de canotaj pentru juniori de la Munchen, sportivii noștri ocupând primul loc în clasamentul pe națiuni.

La această competiție, care a avut loc luna trecută, au luat startul peste 500 de sportivi din 27 de țări.

Cele 5 medalii de aur au fost câștigate de:

- Echipajul de de 8+1 masculin (JM8+), compus din Marian Ștefan Dunca, Constantin Sterea, Andrei Vlad Robert Vatamaniuc, Andrei Hemen, Eduard Moldovan, Gavril Dumbravă, Alexandru-Gabriel Stetco, Cosmin Iulian Pleșescu, Cornel Traian Ieremciuc
- Echipajul de patru vâsle feminin (JW4x), format din Andreea Fabiola Iorgovan, Elena-Diana Suta, Ana-Maria Matran și Diana-Ionela Petian
- Echipajul de patru rame feminin (JW4-), compus din Elena-Maria Robitu, Daria-Ioana Dinulescu, Ancuța-Adelina Ungurean și Maria Guzran
- Echipajul de dublu rame masculin (JM2-) compus din Iliuță-Leontin Nuțescu și Andrei-Petrișor Axintoi
- Echipajul de dublu rame feminin (JW2-), compus din Mihaela-Cosmina Dram și Georgelia Stoica.

Argintul a fost câștigat pentru țara noastră în proba de 8+1 feminin (JW8+) de echipajul compus din Mariana-Laura Dumitru, Ana-Maria Loghin, Elena-Andreea Cerbu, Petruța-Ionela Popa, Elena Silvia Mocanu, Valentina Amalia Azoiței, Alexandra-Georgiana Ruşcuța, Victoria-Ștefania Petreanu și Florentina-Georgiana Neculaeasa.

Gimnasta Maria Ceplinschi, debut promițător la Campionatul Mondial

După o perioadă destul de lungă în care gimnastica din România nu a mai avut rezultate notabile, o tânără sportivă ne dă iar speranțe.

Maria Ceplinschi (16 ani) a participat la prima competiție importantă de senioare din carieră, Campionatul Mondial de la Kitakyushu, Japonia, care a avut loc în luna octombrie. Ea este pregătită la Deva de Lucian Sandu, Gina Gogean, Ramona Micu și Florin Uzum.

Aflată în primul an de seniorat, Mara, cum îi spun apropiații, s-a calificat atât în finala de la individual compus, cât și în cea de la sol.

La individual compus, românca a obținut 13.066 la sol, 13.633 la sărituri, 12.566 la paralele și 11.633 la bârnă și a terminat pe locul 16, cu un total de 50.898 puncte.

În finala de la sol s-a clasat pe locul 6, cu 13.366 puncte.

„Ne bucurăm foarte mult pentru Mara, mai ales că este la prima competiție de asemenea anvergură, ea fiind în primul an de seniorat. A lăsat emoțiile la o parte chiar dacă a concurat cu gimnaste mult mai titrate decât ea", a declarat Lucian Sandu, antrenor principal al lotului național de gimnastică feminină Deva.

Debutantă la un campionat mondial, Maria Ceplinschi face parte din programul „Țară, țară vrem campioane", coordonat de Mariana Bitang și Octavian Belu.

Luptătoarea Andreea Beatrice Ana

Andreea Beatrice Ana a câștigat, la 20 de ani, medalia de aur la categoria 55 de kg, la Campionatul Mondial U-23 de la Belgrad, chiar la începutul lunii noiembrie. Ea a învins-o în finală pe rusoaica Viiktoria Vaulina, aducând astfel primul titlu mondial din istoria luptelor feminine românești. Ana mai avea în palmares două medalii de bronz la Europenele din 2019 și 2021 la categoria 55 kg și alte două medalii de bronz la Mondialele U23 din 2018 și 2019. La acestea se adaugă participarea la Jocurile Olimpice de la Tokyo acolo unde a cedat în fața dublei campioane mondiale Vanesa Kolodisnkaia din Belarus.

Andreea Beatrice Ana este originară din Mangalia, unde a descoperit luptele, fiind antrenată și îndrumată de antrenorul Marian Oancea. În prezent este legitimată la CSA Steaua București.

Canotajul românesc a adus cele mai multe medalii pentru România în ultimii ani. La JO de la Tokyo a obținut 3 medalii, 1 de aur și 2 de argint

FOTO: WORLD ROWING; GULIVER / GETTY IMAGES

NOUA GENERAȚIE. Echipajul de 4 rame feminin a obținut aurul la Europenele de la München (sus). Echipajul 8+1 masculin a luat medalia de aur la Campionatul European de juniori de la München (dreapta). Maria Ceplinschi, speranța gimnasticii românești (stânga jos). Andreea Beatrice Ana este prima luptătoare din România care a obținut o medalie de aur la un Campionat Mondial.

CĂLĂTORII

„Verde" pentru vacanța de Crăciun, Revelion sau schi

Lucrurile încep să revină la normal, inclusiv vacanțele, pe fondul vaccinării anti-COVID-19. Dacă anul trecut pandemia a dat totul peste cap, prima opțiune pentru vacanța de Sărbători fiind o petrecere într-o locație izolată sau acasă, alături de apropiați, iar majoritatea destinațiilor externe tradiționale pentru sporturile de iarnă au fost închise, în 2021 „cheia"pentru vacanța de Crăciun, Revelion 2022 și/sau schi este certificatul verde COVID-19.

CHIAR DACĂ PANDEMIA ESTE încă departe de a fi ținută sub control, autoritățile din întreaga lume fiind în alertă din cauza recrudescenței numărului de cazuri de COVID-19, aceasta nu mai are un impact major asupra destinațiilor disponibile, pentru că majoritatea statelor deja permit intrarea turiștilor internaționali în baza prezentării certificatului verde și/sau a unui test PCR negativ.

România este pe lista roșie și, probabil, va mai fi o perioadă, din cauza numărului mare de cazuri zilnice înregistrate pe fondului uneia dintre cele mai slabe rate de vaccinare a populației eligibile din Europa, dar românii pot călători fără probleme în baza certificatului verde, obținut fie în baza vaccinării, fie a trecerii prin boală, fie a unui test PCR negativ. Cel mult, unele țări, precum Bulgaria în momentul de față, pot cere și vaccinaților rezultatul negativ al unui test PCR.

Pentru a afla ce preferă românii în această iarnă, cum a schimbat pandemia comportamentul turiștilor și topul destinațiilor pentru vacanța de Crăciun, Revelion și/sau schi, *Newsweek România* a stat de vorbă cu reprezentanții a trei dintre cele mai importante agenții de turism, Palalela 45, Hello Holidays și Accent Travel, precum și cu consultantul în marketing turistic și antreprenorul Răzvan Pascu.

Topul destinațiilor externe preferate de români

Egipt, Dubai, Maldive, Mauritius, Laponia, Bulgaria, Austria, Turcia, piețe de Crăciun din Europa. Nu neapărat în această ordine, dar cam așa arată topul destinațiilor externe preferate de români în această iarnă, după spusele specialiștilor. Iar Egiptul este vedeta anului 2021, peste 250.000 de români alegând această destinație în care se poate merge și doar cu test PCR.

„Sunt oferte de vacanță pentru sărbători aproape ca într-un an normal. Cererile pentru vacanțe de Crăciun sau Revelion au revenit la un ritm aproape normal. Avem curse charter spre Egipt din București și din majoritatea orașelor țării și s-au vândut deja jumătate din vacanțele pentru Crăciun și Revelion. Egiptul a devenit în 2021 destinația spre care s-a zburat tot timpul anului, nu numai sezonier, primăvara și toamna. Este destinația în care nevaccinații au acces cu un test negativ și care în vară a eliminat testul cerut și persoanelor vaccinate. Noi credem că peste 250.000 de români au fost și vor merge până la finalul anului în Egipt.

Se călătorește constant și în Dubai, o destinație verde care se vinde foarte bine pentru Revelion, dar și pentru vacanțe în decembrie și ianuarie. Deși se cere test care trebuie făcut în România, și se mai face unul gratuit în aeroport, românii au înțeles că este pentru siguranța lor. Este mare aflux de turiști acum în Dubai din toată lumea, cu ocazia World Expo Dubai. Există români care se duc special pentru expoziție.

Avem vacanțe de Revelion în Antalya, pe zbor charter. Primul avion s-a vândut imediat, lansăm o a doua cursă", a declarat, pentru *Newsweek România*, Alin Burcea, CEO Paralela 45.

„Rezervările arată un interes tot mai crescut pentru destinațiile exotice de Revelion sau după Revelion, iar dacă anul trecut vorbeam preponderent de Maldive, Mexic sau Kenya, anul acesta «vedeta» este Mauritius. Peste 50% din charter a fost deja rezervat. (...)

De Crăciun, cei care au vrut să petreacă în afara țării au cam făcut deja rezervări. Câteva sute de români vor pleca în Laponia, în Țara lui Moș Crăciun. Încă există cerere pe această destinație, dar locurile s-au epuizat deja. Se caută, bineînțeles, și pachete

DE

RĂZVAN SCĂEȘTEANU
razvan.scaesteanu@newsweek.ro

de vacanță spre principalele piețe de Crăciun din Europa, însă la un nivel ceva mai redus decât în 2019", explică Răzvan Pascu.

„Egipt, Turcia, Dubai dau topul de Sărbători acum, față de anul trecut când Turcia tocmai intrase pe lista galbenă înainte de Crăciun și se stătea în izolare 14 zile la întoarcere, ceea ce ne-a făcut să anulăm programele. (...) În vremurile normale, clasamentul era dat de Grecia, Turcia, Bulgaria. (...) Pentru noi este prima dată când avem zboruri charter spre Egipt de Sărbători", a declarat, pentru *Newsweek România,* Denisa Oprea, director de marketing Hello Holidays.

Iar Lucian Boronea, CEO Accent Travel, a explicat că, „înainte de pandemie, topul destinațiilor externe de iarnă era alcătuit de Grecia, Spania, Dubai, Turcia, Franta, Austria, Italia, Malta, Thailanda. În 2002, topul a fost condus de Bulgaria, Dubai, Egipt, Grecia, Maldive. Iar, în 2021, topul este Egipt, Dubai, Maldive, Republica Dominicană, Zanzibar, Maroc. (...) În ceea ce privește destinațiile de schi din acest an, topul destinațiilor externe este Bulgaria, Serbia, Slovenia, Austria".

Cele mai căutate tipuri de cazare: boutique hotel și pensiunile mici

Pandemia a influențat modul în care românii își alcătuiesc vacanțele. „În general, am observat o tendință a turiștilor de a alege servicii mai bune, cazări mai scumpe, de a opta pentru vacanțe mai lungi. Altfel spus, de a se bucura mai mult de concediu, de a aprecia mai mult această evadare din cotidian", spune Răzvan Pascu.

„Turiștii au optat pentru hoteluri cu condiții foarte bune, deoarece acest lucru le oferă siguranță împotriva COVID-19. Există o preferință pentru locații mai mici, tip «boutique hotel» sau pensiuni care asigură tot confortul

PUBLICITATE

și condiții de maximă siguranță față de răspândirea virusului", a menționat și Lucian Boronea.

Prețurile vacanțelor de Sărbători, mai mari și cu 45% față de 2020.

„Dacă anul trecut, când măsurile se relaxaseră parțial, jucătorii din turism căutau să recupereze pierderile și veneau cu tot felul de oferte, anul acesta se poate observa foarte clar o explozie a prețurilor spre toate destinațiile iubite de români și pentru toate serviciile, mai ales în perioada sărbătorilor de iarnă. Pe scurt, prețurile pentru vacanțele de Crăciun/Revelion/Schi în 2021 sunt la nivelul celor din 2019 sau chiar mai mari și cu peste 35-45% decît în 2020. Cât despre vacanțele din 2022, efectiv se vede o explozie a prețurilor", a punctat Răzvan Pascu.

„Dacă vorbim de vacanțele exotice din perioada Revelionului, bugetul mediu este undeva la 3.000 euro/persoană, preț ce include biletul de avion, cazare în regim demi-pensiune sau all-inclusive, cina festivă de Revelion, asigurare de calatorie, cu clauza Storno și COVID-19", a adăugat Pascu.

„În general, prețurile sunt mai mari, din cauza cheltuielilor făcute de hotelieri pentru respectarea măsurilor anti-COVID-19. Vacanțele exotice (Maladive, Zanzibar, Republica Dominicană, etc.) costă cel puțin 1.500 de euro/persoană. Egipt, de la 800 euro, Dubai, cel puțin 1.000 euro", a menționat Alin Burcea. „Într-o proporție foarte mare am încercat să păstram prețurile din 2019, atât anul trecut, cât și anul acesta. În cazul Greciei, de exemplu, destinația cu care noi ne-am început activitatea în urmă cu 14 ani și unde avem parteneriate foarte solide cu agenții locale și volume de turiști, am putut păstra foarte ușor prețurile din 2019. Bugetul mediu a este între 250 și 300 euro/persoană", a declarat, pentru *Newsweek România*, Denisa Oprea, director de marketing Hello Holidays. Iar Lucian Boronea, CEO Accent Travel, a menționat că „bugetul mediu alocat de români pentru o vacanță este de 1.500 euro/2 adulți".

În decembrie, „puzderie" de rezervări last-minute

„Pandemia (și toate discuțiile din media) a avut și are influență asupra intentiilor de călătorie. În octombrie, de exemplu, turiștii români au fost destul de sceptici cu privire la rezervările de vacanțe pentru iarnă, dat fiind că plana cumva o stare generală de expectativă și incertitudine. Nu știam ce restricții noi vor fi, la noi în țară numărul de cazuri creștea, campania de vaccinare mergea tot mai prost. La început de noiembrie, însă, lucrurile au început să își mai revină, dar nu este grozav nici acum. Ce se va întâmpla? În decembrie, va fi puzderie de rezervări și cererea va crește foarte mult. Prețurile vor crește și ele și mai ales disponibilitățile vor fi mult mai limitate. Și iar vor apărea discuții despre prețuri uriașe de Revelion. Dar asta este, cine nu se învață să rezerve în avans va trece prin asta în fiecare an", a explicat Răzvan Pascu.

„În pandemie, marea majoritate a rezervărilor se face cu două – trei săptămâni înainte (...) Cererile pentru vacanțe de Crăciun sau Revelion în România au revenit la un ritm aproape de normal abia în ultima săptămână, după descreșterea numărului de cazuri și creșterea ritmului vaccinării. Datorită imunizării, atât prin vaccinare, cât și prin trecerea prin boală, infectarea va scădea până de Sărbători, iar circa 8/9 milioane de persoane imunizate, plus copiii nevaccinabili reprezintă potențiali clienți pentru vacanța de iarnă", a precizat și Alin Burcea.

KISS FM

EXISTĂ UN SINGUR RADIO NR. 1 IN ROMANIA.

DE 11 ANI CONSECUTIV.

Conform studiului de audiență realizat în perioada 27 aprilie - 16 august de IMAS - Marketing și Sondaje și MERCURY RESEARCH S.R.L., la nivel național, Kiss FM este ascultat zilnic de **2.269.300 de persoane** și este lider de audiență în România de 11 ani consecutiv. Vă mulțumim!

BIBLIOTECA ALEPH

RESUSCITAREA LEGENDELOR

Viitorul mobilității e electric. Nu mai există urmă de îndoială. Singurul semn de întrebare se referă la durata perioadei de tranziție, iar aceasta nu depinde doar de progresele tehnologice sau de designul SF, ci și de capacitatea producătorilor de a crea emoție, de a convinge „Generația X" (1965 – 1980) și, mai ales, Milenialii (1981 – 1996). Dacă unii au pariat pe platforme multi-energie, pe modele familiare dar care pot fi cumpărate și cu propulsie electrică, alții au umblat în dulapurile cu amintiri, resuscitând mașini care au făcut istorie sau apelând la linii de design cu influențe retro. – *Răzvan Scăești*

PRIMUL CAPITOL DIN CARTEA de istorie a electromobilității a fost scris la sfârșitul secolului XIX, în aceeași perioadă cu cele ale autovehiculelor pe benzină și cu motoare cu aburi, primul automobil electric fiind considerat Elektrowagen-ul, trăsura cu baterie proiectată de inginerul german Andreas Flocken în 1888. Avea un cal putere, cântărea 400 de kilograme și putea atinge o viteză de 15 km/h.

Apoi, la începutul secolului XX, interesul pentru electromobilitate a crescut, perioada 1900-1920 fiind considerată „epoca de aur" a autovehiculelor electrice, cu circa 2,5 milioane de unități vândute, după care, din cauza infrastructurii de încărcare deficitare, a fiabilității scăzute a bateriilor și, nu în ultimul rând, a conflagrațiilor mondiale, a scăzut brusc către zero.

Electromobilitatea a revenit pe agendă abia în anii '70, când, pe fondul crizei petrolului, mai mulți constructori au pus pe hârtie și în practică primele idei de platforme multi-energie. Bine, e mult spus platforme multi-energie, inginerii modificând și transformând modele existente în mașini electrice, precum Volkswagen Transporter 120 T2 Elektro (1972), BMW 1602 Elektro-Antrieb (1972) sau Volkswagen Golf I CitySTROMer (1981). N-au prins, dar au păstrat interesul aprins.

De pildă, în 1992, Mercedes a început să testeze un 190E electric, în 1996 General Motors a produs modelul EV1, iar, în 1997, Honda a ieșit la rampă cu citadina electrică Honda EV Plus.

Primul semnal al actualei ofensive a electrificării se poate spune că a fost dat în Europa în 2009-2010 de tripleta Mitsubishi i-MiEV, Peugeot iOn și Citroen C-Zero, modele ce se lăudau cu o baterie de 16 kWh și o autonomie de 130 de kilometri (NEDC) sau cu o baterie de 20 kWh și o autonomie de 160 de kilometri (NEDC), în contextul unei viteze maxime de 130 km/h. Ca idee, Dacia Spring dispune de o baterie de 27,4 kWh care oferă o autonomie maximă de 230 de kilometri (WLTP), poate atinge 120 km/h și are un preț la aproape jumătate față de cel al i-MiEV-ului de acum zece ani.

Primul constructor care a căutat în dulap și a făcut apel la emoția unei legende pentru a trezi interesul pentru electrificare a fost Mini, care, în 2009-2010, a transformat o flotă de Mini Cooper-uri în modele electrice, Mini E, și le-a împrăștiat în mai multe țări, inclusiv SUA, Germania, Marea Britanie, Franța și China, pentru a testa reacția publicului. Apoi, în 2013, BMW a dat lovitura cu i3, primul hot-hatch 100% electric de oraș, Mini-ul Electric de stradă fiind lansat abia în 2019.

Aproape în paralel, la salonul de la Frankfurt din 2009, Renault a prezentat Zoe Concept, viziunea unei mașini electrice de dimensiunile lui Clio. Iar, la începutul lui 2013, a început livrările primei generații Renault Zoe, model care de-a lungul evoluției sale până în prezent a devenit bestseller pe mai majoritatea piețelor, inclusiv la nivel european.

În ultima decadă, mașinile electrice au făcut progrese tehnologice colosale și continuă să evolueze spectaculos, noi și noi modele fiind lansate pe piață la foc automat. Iar concurența din ce în ce mai acerbă a început să „rafineze" oferta, constructorii fiind nevoiți să-și folosească toate armele, inclusiv emoția legendelor.

De la Audi Sport Quattro, la Audi E-Legend EL1

În 2020, Audi Sport Quattro, modelul care a democratizat tracțiunea integrală în lumea reală și a devenit o legendă a raliurilor, a aniversat 40 de ani. Coupé-ul sportiv, derivat din modelul Audi 80 de la acea vreme, a fost prezentat în 1980, la Salonul de la Geneva. Acum, în 2021, pe fondul ofensivei electrice, constructorul din Ingolstadt a resuscitat legenda și a prezentat conceptul Audi E-Legend EL1. Modelul va fi produs în doar 30 de exemplare, dar, evident, nu va avea sub capotă un motor turbo, pe benzină, cu cinci cilindri în linie, ci 805 cai electrici și o baterie cu o capacitate de 90 kWh. Audi E-Legend EL1 cântărește puțin pentru un „muscle car" electric, doar 1.680 de kilograme, grație caroseriei de tip monococă, din fibră de carbon, și a utilizării panourilor din CFRP. Mașina ajunge la 100 km/h în 2,8 secunde, poate atinge o viteză de top de 255 km/h și oferă o autonomie maximă de 400 de kilometri. Prețul de vânzare este estimat în Germania la 890.000 de euro.

Renault 5 & Renault 4L

Francezii de la Renault s-au gândit să bage în priză două dintre cele mai puternice legende ale sale, Renault 5 și Renault 4L. Reinterpretarea modernă, 100% electrică, a mitic[illegible] R5, modelul care făcut furori între 1972 și 1984, atât pe piață, unde s-a vândut în peste 5,5 milioane de exemplare, cât și în motorsport, [illegible] design-ul său neo-retro, [illegible] conceptului, la începutul anului, în [illegible] noii strategii Renault botezată „Renaultution". Modelul va ajunge pe piață anii următori și îi va lua locul lui Zoe. La început, cele două modele vor fi comercializate în paralel. Iar francezii iau în calcul și o versiune R5 Turbo electrică.

[illegible] electric[illegible] Clio, vad c[illegible] 80 de ca[illegible] Zoe. Mamut[illegible] versiune "Four[illegible]

Opel Manta GSe ElektroMOD

Opel este alt producător care a umblat în dulapul cu legende pentru a crea emoție în lumea electrificată. Manta a împlinit 50 de ani în 2020, iar în anii '80 a fost unul dintre cele mai îndrăgite și apreciate coupé-uri sportive accesibile, trecându-și în palmares și o mulțime de victorii în motorsport. Din păcate, Manta GSe ElektroMOD nu va vedea lumina zilei, resuscitarea legendei reducându-se, deocamdată, doar la un prototip cu rol de vector emoționant de promovare pentru viitorul 100% electric al Opel din 2028. Altfel, Manta GSe ElektroMOD are toate ingredientele: design retro actualizat, motor electric de 147 de cai putere și, atenție, cutie de viteze „manuală", cu trei trepte, și mod automat. Energia este livrată de o baterie de 31 kWh, autonomia conceptului fiind cotată la circa 200 de kilometri.

De la Nuova Cinquecento, la Fiat 500 electric

În ofensiva electrică, italienii de la Fiat pariază pe emoția legendei lor vii, Fiat 500. Dacă primul Fiat 500 a ieșit pe străzi în 1957 cu un motor de 479 cmc și 13 cai putere, Fiat 500 electric s-a născut în 2020. Se vinde în paralel cu modelul clasic actualizat, care a fost resuscitat în 2007, dar nu are nicio legătură cu acesta în afara liniilor de design.

Fiat 500 electric este mai mare, mai impunător și este disponibil în trei versiuni de caroserie: cu trei uși, cu „3+1" uși (are o semi-portieră laterală suplimentară ca BMW i3, de exemplu) și cabrio. Sunt disponibile două combinații de motoare și baterii, entry level-ul are 94 de cai și o baterie de 24 kWh și versiunea mai forțoasă, 117 cai și o baterie de 42 kWh.

Honda e, reinterpretarea Civic-ului din '72

Pentru primul model 100% electric Honda, Honda e, constructorul nipon a scos de la naftalină liniile primei generații Honda Civic din 1972 și a reieșit o mașinuță cu o personalitate unică, care atrage atenția din orice unghi. Iar, în habitaclu, planșa de bord SF, cu nu mai puțin de cinci ecrane (două display-uri tactile de 12,3 inch pentru sistemul Honda Connect, instrumentar digital de 8,8 inch și două ecrane de 6 inch pe post de oglinzi laterale), este imposibil să lase pe cineva indiferent. Nici oglindă retrovizoare centrală clasică nu are, e tot digitală.

FOTO: WIKIPEDIA

PNȚ se aliază cu Zelea Codreanu împotriva regelui

25 NOIEMBRIE 1937: SE ÎNCHEIE UN „PACT DE NEAGRESIUNE ELECTORALĂ" între PNȚ și Garda de Fier. La el aderă ulterior gruparea liberală condusă de Gheorghe Brătianu, Uniunea Agrară condusă de Constantin Argetoianu și Partidul Evreiesc.

Pactul avea drept scop asigurarea libertății alegerilor: „Se încheie între partidele subsemnate o înțelegere cu scopul de a apăra libertatea și de a asigura corectitudinea alegerilor". Scopul său era „înconjurarea actelor și limbajului de violență și de denigrare, dar nu împiedică afirmarea ideologiei proprii și discuția de bună credință".

Pactul a produs confuzie în rândul alegătorilor: țărăniștii protejau o mișcare totalitară pentru a face față tendințelor dictatoriale ale regelui Carol al II-lea. Pe de altă parte, comuniștii, care primiseră indicații să voteze cu PNȚ, s-au trezit aliați cu legionarii. De cealaltă parte erau PNL-ul, Frontul Românesc al lui Vaida-Voevod, Partidul Național-Democrat al lui Iorga, partidul lui Averescu și Partidul Național Creștin condus de Goga și A.C Cuza.

La alegerile din decembrie, PNL a obținut 35,92% din voturi, PNȚ – 20,4%, iar pe locul trei, cu 15, 58%, s-a plasat Partidul Totul pentru Țară – un rezultat șocant al legionarilor. Întrucât niciun partid nu trecuse pragul de 40%, regele Carol al II-lea l-a impus premier pe Octavian Goga, deși partidul acestuia luase doar 9,15% din voturi. La 10 februarie 1938, Carol al II-lea a recurs la o lovitură de stat, punând capăt regimului democratic.

19 NOIEMBRIE - 16 DECEMBRIE

Începe Revoluția la Timișoara

16 decembrie 1989: Începe Revoluția Română la Timișoara, scânteia fiind aprinsă de nemulțumirea mai multor credincioși față de strămutarea pastorului reformat Laszlo Tokes. De la nemulțumirea credincioșilor până la scandarea împotriva regimului Ceaușescu nu e decât un pas: Piața Maria este ocupată de sute de oameni care scandează „Libertate!" și cântă „Deșteaptă-te, române!". Intervin organele de represiune și au loc primele arestări. Din acea seară, începe să se strige „Jos Ceaușescu!". Peste o mie de oameni au fost omorâți din 16 până în 27 decembrie. Crimele nu au fost pedepsite nici până acum.

Sfârșitul Războiului Rece

2-3 decembrie 1989: În timpul summitului de la Malta, președintele american George H.W. Bush și președintele URSS Mihail Gorbaciov declară că vor pune capăt Războiului Rece. Întâlnirea a avut loc la inițiativa SUA, în lumina schimbărilor din Europa de Est și după căderea Zidului Berlinului. Cei doi discută despre perestroika, despre cooperarea dintre cele două puteri, unificarea Germaniei. Gorbaciov spune că URSS nu va interveni în procesele de schimbare în țările Europei de Est, în timp ce Bush menționează că SUA sunt pentru autodeterminare, conform unei relatări a Europei Libere din acea zi.

Angela Merkel, cancelarul Germaniei

22 noiembrie 2005: Angela Merkel (Uniunea Creștin-Democrată, CDU) devine prima femeie cancelar a Germaniei, fiind considerată una dintre cele mai puternice femei din lume și lidera de facto a UE. Merkel a anunțat că se retrage după 16 ani în fruntea Germaniei, ea declarând, pentru DW, că „politica privind refugiații și pandemia m-au solicitat cel mai mult".

Magic FM
always great music

MAGIC MORNING

cu Liana Stanciu

Luni - Vineri
De la 06:00 la 10:00

make life music

ABONEAZĂ-TE!

Online, prin CARD, pe www.newsweek.ro/abonamente	Prin ORDIN DE PLATĂ în contul S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., Cod Unic de Înregistrare: RO38847674, cont nr. RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor	La toate oficiile poștale	La firmele de abonamente: • Manpres Distribution București • Calliope S.R.L. Ploiești • Cuget Liber S.A. Constanța

Pentru informații și reclamații abonamente *Newsweek România*:

• E-mail: abonamente@newsweek.ro.
• Tel.: 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 tarif normal (de luni până vineri între 10.00 și 17.00).

Pentru abonamentele plătite cu ordin de plată este necesar să trimiteți talonul de mai jos completat, împreună cu copia dovezii de plată, la S.C. NEWS INTERNATIONAL S.A., București, B-dul Mărăști nr. 65-67, Pavilion G3, Complex Romexpo, Intrarea B, sector 1, sau prin e-mail la: abonamente@newsweek.ro.

Plata se va efectua până la data de 25 a lunii în curs pentru ca livrarea abonamentului să înceapă de la data de 1 a lunii următoare. Dacă plata se efectuează după data de 25, data de început a abonamentului se decalează cu o lună.

2 modalități simple de abonare • Mergi pe www.newsweek.ro/abonamente sau completează și trimite talonul de mai jos — Newsweek ROMÂNIA

Nume, prenume
Adresa completă: Str. **Nr.** **Bl.** **Sc.** **Et.** **Ap.**
Localitate **Județ / Sector**
Cod poștal **Telefon** **E-mail**

Am achitat suma de **lei cu ordin de plată nr.**
din data **către S.C. NEWS INTERNATIONAL SA, cod fiscal RO38847674,**
în contul RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Calea Moșilor.

Abonamentul va începe din luna

Operatorul NEWS INTERNATIONAL S.A., editorul revistei Newsweek România, prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră în scopul abonării la publicație și livrării revistei. Datele vor fi dezvăluite Poștei Române sau firmei de distribuție care livrează revista la adresa dumneavoastră. Pe viitor, aceste date: nume, prenume, adresă, telefon, e-mail, ne permit să vă trimitem revista la care v-ați abonat și să vă ținem la curent cu diverse informații despre abonamentul dumneavoastră.
În cazul în care nu doriți aceasta, bifați ❑ NU

Conform Legii nr. 677/2001, beneficiați de dreptul de acces, de intervenție asupra datelor, dreptul de a nu fi supus unei decizii individuale. Aveți dreptul să vă opuneți prelucrării datelor personale care vă privesc și să solicitați ștergerea datelor. Pentru exercitarea acestor drepturi, vă puteți adresa cu o cerere scrisă, datată și semnată la News International S.A. De asemenea, vă este recunoscut dreptul de a vă adresa justiției.

Prin prezenta sunt de acord ca NEWS INTERNATIONAL S.A. să prelucreze datele mele cu caracter personal și să le dezvăluie terților conform legii nr. 677/2001. Îmi rezerv dreptul să mă opun acestei prelucrări și să solicit ștergerea datelor adresându-mă societății NEWS INTERNATIONAL S.A. printr-o cerere scrisă.

Semnătura abonatului .....

PAȘI PENTRU ABONARE

A. CU CARDUL

1. Intri pe site-ul www.newsweek.ro/login, creezi cont nou și te înregistrezi.
2. Intri în contul tău și alegi varianta de abonare dorită (print / print + digital / digital) și perioada (o lună, 3, 6 sau 12 luni).
3. Dai click pe CUMPĂRĂ și faci plata cu cardul.
4. Primești factura prin email.

B. PRIN ORDIN DE PLATĂ (OP)

1. Alegi varianta de abonament
2. Efectuezi plata prin OP în contul News International S.A, Bd. Mărăști, Nr. 65-67, Complex Romexpo, intrarea A, pavilion G3 Sect. 1, București, România, J40/2003/2018, CUI: RO38847674, Cont bancar: RO54RNCB0088157672210001, deschis la BCR Sucursala Moșilor
3. Ne trimiți un e-mail la adresa abonamente@newsweek.ro cu o copie a OP-ului și adresa de livrare a abonamentului, dar și o adresă de e-mail pentru activarea contului de abonament digital.
4. Primești factura prin email.

CEL MAI BUN PREȚ

Abonament PRINT+DIGITAL

3 luni: 80 lei
6 luni: 156 lei
12 luni: 306 lei

Abonament PRINT

3 luni: 44 lei
6 luni: 85 lei
12 luni: 165 lei

Abonament DIGITAL

1 lună: 18 lei
3 luni: 49 lei
6 luni: 89 lei
12 luni: 169 lei

Revista *Newsweek România* va apărea lunar.

Revista Newsweek România este distribuită în toată țara, la chioșcurile de presă, în magazinele de presă Inmedio, Relay și Tabac Xpress și în benzinăriile: OMV, Petrom V și Rompetrol. Prețurile afișate sunt valabile pentru livrarea revistei pe teritoriul României.
Pentru livrarea în străinătate se adaugă taxe poștale, în funcție de zonă.
Vă rugăm să ne contactați la adresa: abonamente@newsweek.ro pentru a stabili toate detaliile.

DACĂ NU GĂSIȚI REVISTA ÎN ORAȘUL DUMNEAVOASTRĂ, vă rugăm să ne comunicați telefonic, la numerele 0374.00.23.81 / 0374.00.23.82 sau prin e-mail, la adresa: abonamente@newsweek.ro.

IMPURITATE

VIMPURITATE

VITALITATE

Pentru a gestiona provocările ecologice actuale, este nevoie de mai mult decât să ne adaptăm.
Schimbările climatice, colapsul biodiversității,
poluarea, reducerea considerabilă a resurselor:
societatea are nevoie de soluții pentru a face o schimbare radicală,
precum tratarea tuturor formelor de poluare a apei.

Misiunea noastră, transformarea ecologică.

Pentru mai multe informații despre proiectele noastre de mediu,
accesați www.veolia.ro

Regenerăm planeta

VEOLIA

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

CAT Graur

Antwerpen

2025